

Ajankohtaista-arkisto

Näiltä arkistosivuilta löydät Sosiaalisen osallisuuden edistämisen koordinaatiohanke – Sokrassa julkaistuja uutisia, tiedotteita, blogeja ynnä muuta. Alisivuilta löydät muun muassa haastatteluja ja menneitä tapahtumia.

Ota käyttöösi Sokra-koordinaatiossa kehitetyt osallisuustyökalut

Sosiaalisen osallisuuden edistämisen koordinaatiohanke – Sokrassa kehitimme pitkän hankekauden 2014–2023 aikana useita osallisuuden edistämisen työkaluja ja tietopaketteja. Tutustu ja ota käyttöösi:

[Sokra-koordinaatiossa kehitettiin osallisuustyökaluja](#)

ESR-osallisuushankkeiden kehittämät ja Sokran arvioimat toimintamallit ovat juurtuneet hyvin osaksi toimintaa

Selvitimme, miten ESR-hankkeissa kehitetyt ja Sokran arvioimat osallisuutta edistävät toimintamallit ovat juurtuneet käytäntöön. Toimintamallit on kuvattu Innokylään osana Osallisuuden palaset -työtä. Haastatteluihin osallistui 75 hanketta ja niistä kävi ilmi, että toimintamallit ovat juurtuneet hyvin toimintaan ja useat niistä ovat levinneet laajempaan käyttöön. Lue lisää Sokran aluekoordinaattori Teemu Leskelän (Diak) ja tutkija Liisa Kytölän (Diak) artikkelista.

[Hanketyöllä muutoksia huono-osaisten elämään \(Diak-Dialogi 1.9.2023\)](#)

Miten osallisuustyö on lähtenyt käyntiin hyvinvointialueilla?

Selvitimme hyvinvointialueiden osallisuudesta vastaavien näkemyksiä osallisuuden edistämistyön tilasta, johtamisesta sekä resursseista toukokuussa 2023. Lue kyselyn tuloksista:

[Osallisuustyö hyvinvointialueilla -kyselyn tulokset 2023](#)

Osallisuuden edistäjän opas on julkaistu

Osallisuuden edistäjän opas tarjoaa tietoa osallisuuden edistämiseen esimerkiksi kunnissa, hyvinvointialueilla, muissa julkisissa organisaatioissa, järjestöissä ja asukasyhteisöissä. Erityisenä fokuksena on heikoimmassa asemassa olevien osallisuuden lisääminen.

Opas kokoaa yhteen Sokra-koordinaation ja Euroopan sosiaalirahaston osallisuushankkeiden kehittämistyötä vuosilta 2014–2023.

Lue vapaasti verkossa:

[Osallisuuden edistäjän opas \(THL 2023\)](#)

Hakuinfo 12.6.2023 valtakunnallisesta ESR+-rahoitushausta

Yhdenvertaisuuden ja sukupuolten tasa-arvon edistäminen, huono-osaisuuden torjunta

Hämeen ELY-keskus ja sosiaali- ja terveysministeriö (STM) järjestävät 12.6.2023 klo 9.30–11.30 hakuninfon valtakunnallisesta ESR+-hankehausta Yhdenvertaisuuden ja sukupuolten tasa-arvon edistäminen, huono-osaisuuden torjunta (erityistavoite 4.3. Yhdenvertaiseen osallisuuteen). Tilaisuus järjestetään etäyhteydellä. Lue lisää rahoittajan verkkosivulta ja ilmoittaudu.

[Hakuinfo: Yhdenvertaisuuden ja sukupuolten tasa-arvon edistäminen, huono-osaisuuden torjunta \(Rakennerahastot.fi\)](#)

Aikuisten osallisuuden kokemus vaihtelee alueittain – uudet tiedot nyt Sotkanetissä

Vuoden 2022 osallisuusindikaattoritiedot on lisätty Sotkanet-tietopalveluun. Kyseessä on laaja Terve Suomi 2022 - tutkimusaineisto, joten nyt myös aikuisväestön osalta voi tehdä alueellisia tarkasteluja. Hae tutkimustuloksia Sotkanetistä vapaasanahauulla "erittäin heikko osallisuuden kokemus" tai suoraan alla olevasta linkistä. Linkki löytyy

myös osallisuusindikaattorin verkkosivulta.

[Erittäin heikkoa osallisuutta kokevien osuudet Sotkanet-tilastopalvelussa \(Sotkanet.fi\)](#)

[Osallisuusindikaattori](#)

Kysely hyvinvointialueiden osallisuusvastaaville

Osallisuuden edistämisen Sokra-koordinaatio on toukokuussa lähettänyt hyvinvointialueiden osallisuudesta vastaaville kyselyn liittyen osallisuustyön resursseihin, rahoitukseen ja johtamiseen. Kysely on lähetetty sähköpostilla suoraan alueiden osallisuusvastaaville. Kyselystä saatava tieto tukee osallisuustyön johtamista alueilla.

Osallisuusviikon ppt-esitykset – seuraava osallisuusviikko helmikuussa 2024

Kiitos vielä kaikille osallisuusviikolle osallistuneille! Osa ppt-esityksistä löytyy nyt tapahtumasivulta.

Tämä oli viimeinen Sokra-koordinaation järjestämä osallisuusviikko. Jatkossa THL järjestää osallisuusviikkoa kerran vuodessa arviolta helmikuussa. Viikkoa järjestää jatkossa Yhdenvertaisen osallisuuden koordinaatio.

[Osallisuusviikko 8.–11.5.2023](#)

Uusi verkkosivu: Ohjeita osallistamiseen

Tuore verkkosivu on suunnattu ammattilaisille ja vastuuhenkilöille, jotka vetävät osallistamisprosessia esimerkiksi kunnassa, hyvinvointialueella tai järjestössä. Erityinen huomio kiinnitetään heikoimmassa asemassa olevien osallistamiseen.

[Ohjeita osallistamiseen \(Thl.fi\)](#)

Osallisuutta päätöksiin -uutiskirje 1/2023

Uutiskirjeestä löydät työkaluja osallisuuden kokemuksen mittamiseen ja arviointiin. Tutustu esimerkiksi Sotkanet-palvelussa osallisuusindikaattorin tuottamiin tuloksiin.

[Lue uutiskirje: Mailchi.mp](#)

Kokemusasiantuntijapankin hyötyjen arviointi

Tuoreen tutkimuksemme mukaan kokemusasiantuntijuutta hyödyntäneiden ammattilaisten työ mielekkyys lisääntyi. Kokemusasiantuntijana toimiminen voi auttaa myös toipumisen eri vaiheissa.

[Kokemusasiantuntijapankin hyötyjen arviointi \(Julkari.fi\)](#)

Neljä vinkkiä vaikuttavaan osallisuusohjelmaan

Hyvinvointialueiden työ on lähtenyt käyntiin ja alueet työstävät kovaa vauhtia osallisuusohjelmia. Alueen osallisuusohjelma toimii tienviittana osallisuustyössä. Osallisuusohjelma on työkalu, jonka avulla alue suuntaa tekemistä ja johtamista kohti yhteistä osallisuustyön päämäärää.

[Näillä neljällä keinolla teet osallisuusohjelmasta vaikuttavan \(THL-blogi 29.3.2023\)](#)

Korona-ajan vauriot nuorten osallisuuden kokemuksiin eivät korjaannu itsestään

Nuorten osallisuuden kokemus heikentyi korona-aikana yleisesti, mutta korona-aika ei kohdellut nuoria tasapuolisesti. Osa koki ajan lähinnä outona episodina elämässään, kun taas toisilla osallisuuden kokemus mureni selkeästi. THL:n tutkijat Lotta Virrankari ja Lars Leemann sekä erikoistutkija Marjatta Kekkonen ehdottavat ratkaisuksi kohdennettujen toimien lisäksi myös universaaleja, kaikkia nuoria koskettavia toimia – muuten vauriot voivat peilata vielä pitkälle tulevaisuuteen.

[Korona-ajan vauriot nuorten osallisuuden kokemuksiin eivät korjaannu itsestään \(Thl-blogi 10.2.2023\)](#)

Osallistu kilpailuun: Euroopan osallisuuden ja monimuotoisuuden kaupunki, kunta tai alue

Paikallisviranomaiset voivat ilmoittaa oman kuntansa, kaupunkinsa tai alueensa kilpailuun, jossa etsitään "osallisuuspääkaupunkeja". Osallistujia pyydetään lähettämään kuvaus osallisuutta ja monimuotoisuutta edistävästä aloitteesta 15.2.2023 mennessä. Ehdokkaat arvioidaan maaliskuussa ja huhtikuussa jaetaan palkinnot. Kilpailun järjestää Euroopan komission alainen European Capitals of Inclusion and Diversity.

[Lue lisää: Euroopan osallisuuden ja monimuotoisuuden pääkaupunkien palkinto \(eudiversity.eu\)](https://eudiversity.eu)

Ajankohtaiset infokirjeet ESR TL 5 -hankkeille

Sokra-koordinaation infokirjeisiin ESR TL 5 -hankkeille on koottu kevään tapahtumia ja hyödyllisiä julkaisuja.

- [Infokirje Etelä-, Keski- ja Länsi-Suomen hankkeille sekä valtakunnallisille hankkeille \(Innokylä.fi\)](#)
- [Infokirje Itä- ja Pohjois-Suomen hankkeille \(Innokylä.fi\)](#)

Osallisuuden kokemus ei jakaudu tasaisesti: yrittäjillä vahvin osallisuuden kokemus, työttömillä heikoin

Tuore tutkimuksemme osoittaa, että osallisuuden kokemus ei jakaudu tasaisesti ja ryhmien väliset erot ovat merkittäviä. Erot ovat yhteydessä hyvinvointiin ja yhteiskunnalliseen asemaan. Lähes neljäsosalla työttömistä on erittäin heikko osallisuuden kokemus (alle 50 pistettä osallisuusindikaattorilla). Tutkimus on ensimmäinen, jossa tarkasteltiin monien tekijöiden yhteisvaikutusta osallisuuden kokemukseen koko Suomen aikuisväestöä edustavan otoksen avulla.

[Osallisuuden kokemus ei jakaudu tasaisesti: yrittäjillä vahvin osallisuuden kokemus, työttömillä heikoin \(THL-tiedote 30.1.2023\)](#)

Voit tarkastella erittäin heikkoa osallisuutta kokevien osuuksia Sotkanet-tietopalvelussa. Aikuisväestön osalta voit tarkastella koko väestön tietoja iän, sukupuolen ja koulutuksen mukaan. Koululaisten ja toisen asteen opiskelijoiden osalta voit tehdä lisäksi alueellisia ja kuntakohtaisia tarkasteluja. Löydät osuudet vapaasanahaualla "erittäin heikko osallisuuden kokemus" tai alla olevan linkin kautta.

[Erittäin heikkoa osallisuutta kokevien osuudet Sotkanet-tilastopalvelussa \(Sotkanet.fi\)](#)

Mielenterveysstrategian väliraportti korostaa osallisuuden edistämisen tärkeyttä

Vuosina 2020–2030 toteutettavan Mielenterveysstrategian väliraportti nostaa esiin tutkimustuloksia ihmisten osallisuuden kokemuksesta sekä esimerkkejä osallisuutta edistävästä toimista, jotka linkittyvät mielenterveystyöhön. Sokran tutkija Lars Leemann on yksi väliraportin osioiden kirjoittajista.

- [Mielenterveysstrategia 2020-2030 : Toimeenpanon ensimmäiset vuodet ja yhteisen tekemisen tahto \(Julkari.fi\)](#)
- [Tiedote: Nuorten mielenterveysongelmiin on toimivia ratkaisuja – uudessa toimintamallissa nuori saa apua varhain esimerkiksi koulussa \(THL-tiedote 17.1.2023\)](#)

Osallisuutta päätöksiin -uutiskirje 2/2022

Uutiskirjeestä löydät ajankohtaista asiaa luonnon hyvinvointivaikutuksista. Tutustu mm. hankkeiden esimerkkeihin osallisuuden edistämisestä luonnossa.

[Lue uutiskirje: Mailchi.mp](#)

Moni on nyt tiukoilla hintojen nousun takia – tutkijat keräävät ensi kertaa nuorten kokemuksia köyhyydestä

Sokran johtava tutkija Anna-Maria Isola vieraili Puoli seitsemän -ohjelmassa puhumassa köyhyydestä. Pitkään jatkunut pienituloisuus johtaa elämänpiirin kaventumiseen, ja lopulta voi olla vaikeaa lähteä pois kotoa. Lasten ja nuorten arjen kokemukset köyhyydestä -tutkimushankkeessa kerätään nuorten kirjoituksia heidän kokemastaan köyhyydestä.

[Katso Puoli seitsemän -ohjelma](#)

[Moni on nyt tiukoilla hintojen nousun takia – tutkijat keräävät ensi kertaa nuorten kokemuksia köyhyydestä \(Yle.fi 1.12.2022\)](#)

[Nuorten arkipäivän kokemuksia köyhyydestä \(tuni.fi\)](#)

Korona-ajan poikkeukselliset rajoitukset koettelivat nuoria – yksinäisyys lisääntyi ja osallisuus heikkeni

Nuorten elinolot -vuosikirjaan on koottu artikkeleita lasten ja nuorten kokemuksista koronakriisin alkuvaiheesta. Sokran tutkijoiden, Lotta Virrankarin ja Lars Leemannin, artikkelista selviää, että heikossa asemassa olevien nuorten osallisuuden kokemus heikentyi koronavuosina jopa kaksinkertaisesti ikätovereihin verrattuna. Osallisuuden kokemus heikentyi muita enemmän seksuaali- ja sukupuolivähemmistöihin kuuluvilla nuorilla, vähävaraisten perheiden nuorilla ja oman terveytensä heikoksi kokeneilla nuorilla.

- [Tutkimus: Sateenkaarinuorten osallisuuden kokemus heikentyi korona-aikana selvästi muita nuoria enemmän \(THL-aiheutinen 14.11.2022\)](#)
- [Laaja tutkimusaineisto: Korona-ajan poikkeukselliset rajoitukset koettelivat nuoria – yksinäisyys lisääntyi ja osallisuus heikkeni \(THL-tiedote 9.11.2022\)](#)
- Leemann, Lars & Virrankari, Lotta: Nuorten osallisuuden kokemus ja siinä tapahtuneet muutokset vuosina 2019–2021: ovatko erot kasvaneet koronaepidemian aikana? Teoksessa: Kekkonen, Marjatta ym. (toim.) [Poikkeuksellinen nuoruus korona-aikaan, Nuorten elinolot -vuosikirja 2022](#)

Sosiaaliturva on uudistettava hyvinvointia edistäväksi

Sokran aluekoordinaattori Erika Mäntylä ja johtava tutkija Anna-Maria Isola ehdottavat, että sosiaaliturvaa uudistettaessa palvelutarvearvio erotetaan rahallisesta etuudesta. Silloin ihmisen ei tarvitse tulojen menettämisen pelossa pantata tuen tarpeitaan.

[Lue blogi: Sosiaaliturva on uudistettava hyvinvointia edistäväksi \(blogit.utu.fi\)](#)

Osallisuutta, mutta mihin? Planetaarisen kansalaisen osallisuuskäsitys

Osallisuuskäsityksemme tarvitsee avartamista, kirjoittaa Sokran johtava tutkija Anna-Maria Isola yhdessä professori Arto O. Salosen ja filosofian tohtori Reetta Fosterin kanssa. Kun omaksumme planetaarisen osallisuuskäsityksen, ymmärrämme olevamme suhteessa lähellä ja kaukana olevaan, pystymme vaalimaan monimuotoisen elämän edellytyksiä ja osaamme asettua niiden asemaan, jotka elivät ennen meitä ja jotka tulevat meidän jälkeemme. Eettisesti kestävä planetaarinen osallisuus on hyvän tulevaisuuden ehto.

[Lue artikkeli: Osallisuutta, mutta mihin? Planetaarisen kansalaisen osallisuuskäsitys \(UASJournal.fi\)](#)

Tutkimus: Lastensuojelun asiakasvanhempien kokemuksumppanuu – Onnistumisia ja oppeja

Lastensuojelussa asiakasvanhemmat toimivat vielä melko harvoin kokemusasiantuntijoina. Tutkimuksen mukaan asiakasvanhemmat saavat kokemuksumppaneilta luotettavampaa tietoa lastensuojelusta kuin he saisivat verkosta. Kokemuksumppanit ovat antaneet korvaamatonta tukea etenkin erityislasten vanhemmille. Ammattilaiset puolestaan tiedostavat, että kokemuksumppani voi estää lastensuojelutilannetta riitautumasta.

[Lastensuojelun asiakasvanhempien kokemuksumppanuu – Onnistumisia ja oppeja \(Julkari.fi\)](#)

Lataa syksyn osallisuusviikon materiaalit itsellesi

Suuren suosion saavuttanut osallisuusviikko järjestettiin jälleen 3.–6.10.2022. Osallisuusviikon esitykset ovat kaikkien saatavilla.

[Lataa esitykset ownCloudista](#)

Hyte-malli pelillisyyden vaikuttavuudesta

THL on alkanut julkaista arvioitua tietoa hyvinvointia ja terveyttä edistävien (HYTE) toimintamallien vaikuttavuudesta. Julkaisu osoittaa, että pelillisyydestä on hyötyä asiakastyössä erityisesti sote-alalla. Hyötyjä ovat esimerkiksi tasaveroisemman asiakassuhteen ja luottamuksen rakentuminen sekä palveluun sitoutumisen ja asiakasosallisuuden

vahvistuminen.

[Hyte-toimintamalli Pelillisyyden 1/2021 \(Julkari.fi\)](#)

[THL:n uutinen tuoreesta julkaisusarjasta](#)

Osallisuusindikaattori on lisätty mittariksi TOIMIA-tietokantaan

Sokra-koordinaatiohankkeessa kehitetty osallisuusindikaattori löytyy TOIMIA-tietokannasta. TOIMIA-tietokanta on työväline ammattilaisille, jotka etsivät tietoa toimintakyvyn mittaamisesta ja arvioinnista. Tietokannassa on Toimintakyvyn mittaamisen ja arvioinnin kansallisen asiantuntijaverkoston (TOIMIA) suosituksia ja arviointeja mittareista, joilla voidaan mitata ja arvioida toimintakykyä.

Osallisuusindikaattori mittaa osallisuuden kokemusta ja sitä on hyödynnetty väestötutkimuksissa ja seuranta tutkimuksissa.

[Tutustu osallisuusindikaattoriin TOIMIA-tietokannassa \(Terveysportti.fi\)](#)

[Osallisuusindikaattori mittaa osallisuuden kokemusta](#)

Osallisuuskahvit hyvinvointialueiden osallisuusvastaaville

Sokra-koordinaatio järjestää hyvinvointialueiden osallisuusvastaaville kahvitilaisuuksia, joissa keskustellaan vapaamuotoisesti hyvinvointialueiden osallisuustyöhön liittyvistä kysymyksistä ja vaihdetaan kokemuksia matalalla kynnyksellä. Kahveja järjestetään syksyn ajan kerran kuussa ja kaikkien hyvinvointialueiden osallisuusvastaavat on kutsuttu mukaan. Osallistujien kulloinkin esiin nostamien aiheiden lisäksi erityisfokuksena on heikoimmassa asemassa olevien osallisuus. Teamsilla järjestettävät kahvit täydentävät käynnissä olevia osallisuusverkostoja.

[Tapahtumat](#)

Oletko miettinyt sosiaaliturvan tulevaisuutta, kun väestö ikääntyy, työelämän muuttuu ja ilmaston lämpenee?

Sosiaaliturva muuttuisi perustavalla tavalla, jos poliittiset nuorisjärjestöt saisivat päättää. Kaikkien nuorten ehdotusten taustalla oli ajatus siitä, että kun toimeentulosta ei tarvitse stressata, ihmiseltä vapautuu energiaa esimerkiksi työnhakuun. Lue Sokra-hankkeen johtava tutkija Anna-Maria Isolan ja tutkija Lotta Virrankarin kokoamia nuorten ajatuksia aiheesta. Voit myös osallistua keskusteluun sosiaaliturvasta blogin kommenttikentässä.

[Oletko miettinyt sosiaaliturvan tulevaisuutta, kun väestö ikääntyy, työelämä muuttuu ja ilmasto lämpenee? \(THL-blogi 20.4.2022\)](#)

Vahva osallisuuden kokemus ja pärjäävän ihmisen identiteetti auttoivat koulukotiin sijoitettuja nuoria välttämään syrjäytymisen

Koulukodin jälkeen -hankkeen ja Sokra-koordinaation yhteisessä tutkimuksessa selvitettiin, mitkä seikat auttoivat koulukotiin sijoitettuja nuoria pärjäämään elämässä ja välttämään syrjäytymisen aikuisiällä. Nuorten kertomuksissa korostui vahva osallisuuden kokemus. Se lisäsi toimintavalmiuksia ja uskoa omaan pärjäämiseen. Näin myös vastoinkäymisiä oli ollut helpompi käsitellä ja hallita.

[Lue verkkouutinen \(THL 5.4.2022\)](#)

Sokran tutkimusviesti 2/2022

Tutkimusviestissä esitellään tutkimustuloksia oppilaiden kokeman väkivallan ja osallisuuden kokemuksen välisistä yhteyksistä. Tutkimusviestistä selviää, että vanhempiensa väkivallan kohteeksi joutuneilla nuorilla on muita matalampi osallisuuden kokemus.

- [Lue Sokran tutkimusviesti](#)
- [Tutustu pdf-versioon \(227 kt\)](#)

Osallisuutta päätöksiin -uutiskirje 1/2022

Uutiskirjeestä löydät ajankohtaista asiaa luonnon hyvinvointivaikutuksista. Tutustu mm. hankkeiden esimerkkeihin osallisuuden edistämisestä luonnossa.

[Lue uutiskirje: Mailchi.mp](#)

Seksuaalinen häirintä ja väkivalta uhkaavat nuorten osallisuutta

Seksuaalista häirintää tai seksuaaliväkivaltaa kokeneilla nuorilla on selvästi muita nuoria matalampi osallisuuden kokemus. Tulokset käyvät ilmi Kouluterveyskyselyn 2019 aineistosta. Osallisuuden kokemuksen yhteyksiä seksuaaliseen häirintään ja seksuaaliväkivaltaan selvitettiin nyt ensimmäistä kertaa.

[Seksuaalinen häirintä ja väkivalta uhkaavat nuorten osallisuutta: sosiaaliset suhteet ja usko vaikuttamismahdollisuuksiin voivat kutistua \(THL-tiedote 28.2.2022\).](#)

Julkaisut:

- [Osallisuuden kokemus ja seksuaalinen häirintä: Koulu-terveyskyselyn 2019 tuloksia \(THL 2022\)](#)
- [Osallisuuden kokemus ja seksuaaliväkivalta: Kouluterveyskyselyn 2019 tuloksia \(THL 2022\)](#)

Luonto ja osallisuus -tietopaketti on julkaistu

Tietopakettiin on koottu tutkimustuloksia ja erilaisia luontolähtöisiä menetelmiä, joilla voidaan lisätä erityisesti heikoimmassa asemassa olevien osallisuutta ja hyvinvointia. Kokonaisuus on koottu yhteistyössä Euroopan sosiaalirahaston osallisuushankkeiden kanssa.

[Luonto ja osallisuus](#)

Miten heikoimmassa asemassa olevat saadaan mukaan yhteiskehittämiseen?

Miten yhteiskehittämiseen saataisiin mukaan myös heidät, jotka eivät yleensä ole aktiivisia ja joita palvelu ei vielä tavoita? Miten yhteiskehittämisen prosessista voisi tehdä sellaisen, että mahdollisimman moni voisi osallistua itselleen sopivalla tavalla? Lue Sokra-hankkeen viestintäsuunnittelija Salla Valtarin (THL) vinkit blogista.

[Miten heikoimmassa asemassa olevat saadaan mukaan yhteiskehittämiseen? \(Innokylä-blogi 15.2.2022\)](#)

Monipuolisia vaikuttamismahdollisuuksia hyvinvointialueiden asukkaille

Hyvinvointialueiden vaalit pidettiin tammikuussa, mutta myös vaalien välillä voi vaikuttaa. Kannustamme hyvinvointialueiden uusia aluevaltuustoja luomaan asukkaille monipuolisia ja vaikuttavia osallistumismahdollisuuksia. Lue vinkit Sokran arviointitutkija Marko Nousiaisen (THL) blogista.

[Hyvinvointialueet tuovat kansalaisille uudenlaisia vaikuttamismahdollisuuksia \(THL-blogi 14.2.2022\)](#)

Elämän ennakoitavuus ja merkityksellisyyden kokemus auttavat selviytymään köyhydessä

Ihmisen kokemalla merkityksellisyydellä on tärkeä rooli sosiaaliturvan vaikuttavuudessa. Merkityksellisyys valaa uskoa, jonka avulla voi alkaa esimerkiksi etsiä töitä tai kuntoutua. Sokra-hankkeen tutkimuspäällikkö Anna-Maria Isola (THL) ja THL:n tutkimusprofessori Heikki Hiilamo kertovat blogissa tutkimustuloksia pitkään jatkuneen köyhyyden vaikutuksista.

[Lue THL-blogi \(20.1.2022\)](#)

Sokran tutkimusviesti 1/2022

Osallisuuden kokemus ja tulevaisuuden suunnittelu ovat yhteydessä toisiinsa. Vaikeuksien ja epävarmuuden keskellä usko tulevaan hiipuu ja osallistuminen yhteiseen tekemiseen vähenee. Osallisuuden kokemus vaatii tunteen siitä, että elämä ja toimintaympäristö ovat hallittavia ja ennakoitavia. Tutkimusviestissä kooste aihetta käsittelevistä tuoreista tutkimuksista.

- [Lue Sokran tutkimusviesti 1/2022](#)
- [Tutustu tutkimusviestin pdf-versioon \(353 kt\)](#)

Podcast iäkkäiden arvostuksesta ja osallisuudesta

Sokran tutkimuspäällikkö Anna-Maria Isola vieraili Sosiaalilääketieteellisen aikakauslehden podcastissa.

[Kuuntele podcast täältä \(Soundcloud\)](#)

Tutkimukset: köyhyyden katkaisu edellyttää elämän ennakoitavuutta ja merkityksellisyyttä

Pitkään jatkunut köyhyys heikentää monia osallisuuden ja hyvinvoinnin edellytyksiä, osoittavat THL:n tuoreet tutkimukset. Pitkittyneen köyhyyden katkaiseminen edellyttää elämän ennakoitavuutta, yhdenvertaisia osallistumismahdollisuuksia sekä merkityksellisyyden ja kuuluvuuden kokemuksia.

[Köyhyyttä kokeneiden kirjoitukset kertovat, että köyhyyden katkaisu edellyttää elämän ennakoitavuutta ja merkityksellisyyttä \(THL-verkkouutinen 13.1.2022\)](#)

Sokra-koordinaation joulukalenteri

Osallisuusaiheisen joulukalenterin luukku aukeaa Sokran sometileillä kymmenen kertaa ennen jouluaatto.

Ota Sokran sometilit seurantaan:

- [Twitter](#)
- [Facebook](#)
- [Instagram](#)

Kuinka osallisia asukkaat ovat nyt – entä vuoden päästä?

Hyvinvointialueilla suunnitellaan nyt kovaa vauhtia ihmisten osallisuutta vahvistavia toimia. Jotta päätökset perustuisivat tietoon, kannustamme hyvinvointialueita ottamaan käyttöön indikaattorin, joka mittaa osallisuuden kokemusta.

[Lue Sote-uudistus kolumni \(soteuudistus.fi\)](#)

Yhteinen keittiö kokoaa edelleen ihmisiä yhteen

Yhteinen keittiö- hankkeessa (2017–2018) oli tavoitteena juurruttaa Yhteisten keittiöiden toimintamalli pysyvästi ympäri Suomea. Kartoituksen perusteella kaikille avoimia korttelikeittiöitä on nyt kaksitoista ja ruoka-apukeittiöitä viisitoista. Hankkeen päättyessä yhteisiä keittiöitä oli 40.

[Lue uutinen Yhteisistä keittiöistä](#)

Focus Localis – hyvinvoinnin teemanumeron katsaukset

Sokra-koordinaation Diakonia-ammattikorkeakoulun osahankkeen tutkijat Varpu Wiens ja Liisa Kytölä kirjoittivat yhdessä tutkija Joakim Zittingin kanssa hyvinvoinnin alueellisesta jakautumisesta Focus Localiksen numeroon. Samassa numerossa on myös katsaus, jossa Sokran päätoteuttajan, THL:n Marko Nousiainen on ollut yhtenä kirjoittajana.

[Focus Localis Vol 49 Nro 3 \(2021\): Focus Localis 3 - 2021 Hyvinvoinnin teemanumero](#)

Osallisuusindikaattorin tieteellinen validointi osoittaa, että indikaattori toimii erinomaisesti

Nyt julkaistava osallisuusindikaattorin validointitutkimus osoittaa, että indikaattori toimii erinomaisesti. Indikaattoria voidaan käyttää erilaisissa kyselylomakkeissa, mutta myös keskustelun tukena asiakastyössä. Tutkimustietoa tarvitaan, koska osallisuuden kokemus vaikuttaa keskeisesti ihmisten hyvinvointiin.

[Köyhyyttä kokeneilla usein matala osallisuuden kokemus – THL:n osallisuusindikaattori auttaa vähentämään syrjäytymistä \(THL-tiedote 3.11.2021\)](#)

Sokra tukee osallisuutta edistävien työkalujen siirtymistä uudelle rakennerahastokaudelle

Uudistuva ja osaava Suomi on EU:n alue- ja rakennepolitiikan ohjelma vuosille 2021–2027. Sokra tukee heikoimmassa asemassa olevien osallisuuden edistämisen tulosten ja tiedon siirtymistä uudelle kaudelle. Sokra-koordinaatio jatkaa toimintaansa vuoden 2022 syyskuun loppuun saakka.

[Uutinen: THL:n Sokra-koordinaatio tuo osallisuustyökaluja uudelle EU:n rakennerahastokaudelle](#)

Tutkimusviesti 3/2021

Sokra-koordinaatiohankkeen tutkimusviesti 3/2021 kokoaa yhteen tutkimusta hyvinvoinnin, osallisuuden ja luonnon vaikutuksista toisiinsa. Tutkimusviestistä selviää muun muassa viheralueiden positiivisia vaikutuksia ja kaupunkiluonnon tärkeys.

[Sokran tutkimusviesti 3/2021](#)

"Köyhyys on yhteiskunnallinen ilmiö"

Pitkittyneesti köyhyysrajan alla eläviä on nyt kaksi kertaa enemmän kuin vuosituhannen alussa. Köyhyyttä, sen syitä ja mahdollisia ratkaisuja käsitellään Maailman Kuvalehden laajassa artikkelissa, johon haastateltiin myös THL:n tutkimuspäällikkö Anna-Maria Isolaa.

"Tarvitaan tilaisuuksia ja tiloja, joissa ihminen tulee kohdatuksi ihan vain ihmisenä, ei ongelman kautta. Tarvitaan maanläheisempää politiikkaa ja toimenpiteitä", Isola sanoo haastattelussa.

[Köyhyys Suomessa on syventynyt – silti moni pitää sitä ihmisen omana vikana \(Maailman Kuvalehti 13.10.2021\)](#)

Uusi arviointityökalu osallisuusvaikutusten arviointiin

Pienet onnistumistarinat -työkalu on laadullinen arviointityökalu ja sillä voidaan arvioida toiminnan tai intervention osallisuusvaikutuksia, eli miten toiminta on onnistunut edistämään osallistujien osallisuuden kokemusta. Tutustu ohjeisiin:

[Pienet onnistumistarinat -työkalu osallisuusvaikutusten arviointiin](#)

Osallisuuden edistäminen edellyttää monipuolisia keinoja

Joakim Zitting kirjoittaa, että heikoimmassa asemassa olevien osallisuus toteutuu muita huonommin. Osallisuutta tulisi edistää monipuolisesti. Kukin meistä voi edistää osallisuutta esimerkiksi vapaaehtoistyön, naapuriavun tai erilaisten keräysten avulla.

[Osallisuuden edistäminen edellyttää monipuolisia keinoja \(Dialogi, 6.10.2021\)](#)

Sairauden ja työttömyyden yhdistelmä aiheuttaa helposti sosiaaliturvan sudenkuopan

Sairausloma voi olla ihmiselle helpotus. Toisaalta työttömälle työnhakijalle se voi tuoda eteen byrokratiaviidakon, joka jopa hidastaa toipumista, kirjoittavat Sokran tutkimuspäällikkö Anna-Maria Isola ja OMA-valmentaja Marika Rasinmäki Tampereelta THL blogissa.

[Sairauden ja työttömyyden yhdistelmä aiheuttaa helposti sosiaaliturvan sudenkuopan \(THL blogi 3.9.2021\)](#)

Huono-osaisuus Suomessa -karttasovellus Datamenestyjät-kilpailun finaaliin

Diakonia-ammattikorkeakoulun Sokra-osahankkeen puitteissa kehitetty Huono-osaisuus Suomessa -karttasivu on valittu Tilastokeskuksen uuden Datamenestyjät-kilpailun finaaliin. Kilpailun voittaja julkistetaan Tilastoareena 2021 -tilaisuudessa 29.9.2021.

[Ensimmäisen Datamenestyjät-kilpailun finalistit julkaistu \(Tilastokeskus, uutinen 7.9.2021\)](#)

Artikkelisarja huono-osaisuudesta

Sokra-koordinaatiohankkeen tutkija Joakim Zitting kirjoitti huono-osaisuudesta kolmen artikkelin sarjan Dialogi-verkkolehteen.

- [Miten huono-osaisuutta määritellään tutkimuksissa \(Dialogi 17.8.2021\)](#)
- [Huono-osaisuuden lähikäsitteet ja kokeminen tutkimuksissa \(Dialogi 24.7.2021\)](#)
- [Luottamus heikommassa asemassa olevien keskuudessa \(Dialogi 2.9.2021\)](#)

Tietopaketti digitaalisen osallisuuden edistäjille

Sokra-koordinaatiohanke ja Sininauhaliitto ovat julkaisseet tietopaketin digitaalisen osallisuuden edistäjille. Tietopaketin tavoitteena on erityisesti heikoimmassa asemassa olevien digiosallisuuden lisääminen. Digitukiviikkoa vietetään 30.8.–3.9.2021.

- [Kaikilla on oikeus olla osallinen digitalisoituvassa maailmassa – THL julkaisi tietopaketin digiosallisuuden edistäjille \(THL-uutinen 30.8.2021\)](#)
- [Digiosallisuuden edistäminen -tietopaketti](#)
- [Digitukiviikko \(Dvv.fi\)](#)

Vanhempien väkivallan kohteeksi joutuneilla lapsilla ja nuorilla on selvästi matalampi osallisuuden kokemus

Tulokset käyvät ilmi vuoden 2019 Kouluterveyskyselystä. Osallisuuden kokemusta mitattiin THL:n Sokra-hankkeen kehittämällä osallisuusindikaattorilla. Tulokset korostavat, miten tärkeää on ennaltaehkäistä vanhempien lapsiinsa kohdistamaa väkivaltaa ja puuttua siihen välittömästi. Väkivaltaa kokeneiden osallisuutta pitää myös erityisesti tukea. [Vanhempien väkivallan kohteeksi joutuneilla lapsilla ja nuorilla selvästi matalampi osallisuuden kokemus \(THL-tiedote 23.8.2021\)](#)

Julkaisut:

- [Osallisuuden kokemus ja vanhempien henkinen väkivalta: Kouluterveyskyselyn 2019 tuloksia \(THL 2021\)](#)
- [Osallisuuden kokemus ja vanhempien fyysinen väkivalta: Kouluterveyskyselyn 2019 tuloksia \(THL 2021\)](#)

Sokran tutkimusviesti 2/2021

Koronapandemian aiheuttama taide- ja kulttuurivaje on nostanut vahvasti esiin myös hyvinvoinnin kulttuurisen ulottuvuuden. Tuoreissa tutkimuksissa korostuu taiteen ja kulttuurin merkitys erityisesti nuorten hyvinvoinnille. Lisäksi on selvitetty taiteen ja kulttuurin tilaa kunnissa ja löydetty yhteistyömahdollisuuksia sekä hyötyä taidelähtöisistä menetelmistä uusilla osa-alueilla kuten lääkärin työssä. Esittelyssä myös uusi julkaisu luovan ja osallistuvan tutkimuksen tueksi ja kulttuurihyvinvoinnin käsikirja.

[Tutustu Sokran tutkimusviestiin 2/2021](#)

Osallisuus esillä THL:n kuntavaalien blogisarjassa

Kunnissa on monia mahdollisuuksia ihmisten osallisuuden lisäämiseen. Lue THL:n Kuntavaalit 2021 -blogisarjasta vinkit paikalliseen osallisuustyöhön. Toivomme, että osallisuuden teema nousee esiin kuntavaalikeskusteluissa eri puolilla Suomea.

- [Onko sinun kuntasi avoin osallisuudelle? Kunnat ovat merkittävässä asemassa paikallisen osallisuustyön johtajina \(THL-blogi 5.5.2021\)](#)
- [Kuntien kannattaa tukea kansalaisvaikuttamista \(THL-blogi 12.5.2021\)](#)
- [5 vinkkiä kuntapäätäjille: tällainen on asukkaita houkutteleva avoin kohtaamispaikka \(THL-blogi 27.5.2021\)](#)

Osallisuutta päätöksiin -uutiskirje 2/2021

Nopeasti kehittyvät ja muuttuvat digitaaliset ympäristöt luovat osallisuudelle sekä mahdollisuuksia että haasteita. Sokra-koordinaation uutiskirjeessä muun muassa vinkkejä ja keinoja digiosallisuuden edistämiseen.

- [Osallisuutta päätöksiin -uutiskirje 2/2021 \(Mailchi.mp\)](#)
- [Lue kaikki Osallisuutta päätöksiin -uutiskirjeet](#)
- [Tilaa uutiskirje \(Diak.us15.list-manage.com\)](#)

Avoimet tilat ja kohtaamispaikat voivat lisätä osallisuutta

Koronan jälkeen ihmisiä kannattaa houkutella avoimiin tiloihin ja kohtaamispaikkoihin, sillä ne voivat lisätä yhteenkuuluvuutta, merkityksellisyyttä ja pystyvyyden kokemuksia. Avoimien tilojen osallisuusvaikutuksia tutkittiin Yhteisen keittiön kävijöiden haastatteluilla.

Haastatteluissa etsittiin pieniä onnistumistarinoita: millaisissa tilanteissa kävijät kokivat oman osallisuutensa lisääntyneen ja miksi? Tutkimusmetodia voi suositella varsinkin heikoimmassa asemassa olevien osallisuuden kokemuksen selvittämiseen.

- [THL-verkkouutinen: Koronan jälkeen asukkaita kannattaa houkutella avoimiin kohtaamispaikkoihin, sillä ne lisäävät osallisuutta \(16.4.2020\)](#)
- [Nousiainen, Marko: Pienet onnistumistarinat ja osallisuuden kokeminen Yhteisissä keittiöissä \(Yhteiskuntapolitiikka-lehti 2/2021\)](#)

Potilaiden kohtaaminen ja arjessa selviytymisen tukeminen tärkeää psykiatrisessa hoitotyössä

Sokran tutkija Varpu Wiens Diakonia-ammattikorkeakoulusta kirjoittaa yhdessä kokemusasiantuntija Ville Venesmäen kanssa siitä, millä tavoin potilaan toipumista kohti mielekästä arkea voitaisiin parhaiten edistää.

[Ihmiseltä ihmiselle – oirekeskeisyydestä kohti toipumista ja mielekästä arkea \(Diak-Dialogi 19.4.2021\)](#)

Kuntien sisällä suuria eroja huono-osaisuudessa

Huono-osaisuudessa on suuria eroja kuntien välillä, mutta myös niiden sisällä. Asiantuntija Sakari Kainulainen sekä Sokran tutkijat Varpu Wiens ja Joakim Zitting Diakonia-ammattikorkeakoulusta havainnollistavat asiaa uudessa Yhteiskuntapolitiikka-lehden blogissa.

Erojen havainnoinnin ja esille tuomisen myötä voidaan pohtia erojen merkityksiä. Tämä auttaa hahmottamaan, mitä erojen kaventamiseksi voidaan tehdä kunnissa yhteistyössä asukkaiden kanssa.

[Kuntien sisälle kätkeytyy suuria eroja huono-osaisuudessa \(YP-blogi 15.4.2021\)](#)

Osallisuutta päätöksiin -uutiskirje 1/2021

Sokra-koordinaation uutiskirjeen teemana on osallisuuden kokemuksen mittaaminen. Uutiskirjeessä esitellään välineitä mittaamiseen sekä uusimpia tutkimustuloksia.

- [Osallisuutta päätöksiin -uutiskirje 1/2021 \(Mailchi.mp\)](#)
- [Lue kaikki Osallisuutta päätöksiin -uutiskirjeet](#)
- [Tilaa uutiskirje \(Diak.us15.list-manage.com\)](#)

Pohjois-Pohjanmaalla maakunnallinen yhteistyö tukee kuntien osallisuustyötä

Pohjois-Pohjanmaalla maakunnallinen hyvinvointiyhteistyö tukee kuntia hyvinvointikertomusten teossa. Yhteistyön puitteissa toimiva osallisuuden teemaverkosto on koonnut työn tueksi osallisuuden tukipaketin. Sokran Diakonia-ammattikorkeakoulun osahankkeen Pohjois-Suomen asiantuntijat ovat olleet mukana verkostossa ja tukipaketin koostamisessa.

- [Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointiyhteistyön osallisuuden edistämisen tukipaketti \(Ppshp.fi\)](#)
- [Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointiyhteistyön teemaverkostot \(Ppshp.fi\)](#)

Ikääntyneiden osallisuuden lisääminen

Gerontologia-lehdessä julkaistu Sokran tutkimuspäällikkö **Anna-Maria Isolan** (THL) ja tutkija **Minna Kukkonen** (THL) kirjoitus käsittelee osallisuuden kokemusta ja osallisuustutkimuksen tuloksia ikääntymisen näkökulmasta. Kirjoituksesta löydät myös osallisuuden edistämisen esimerkkejä, joita voi soveltaa ikääntyneiden parissa.

[Osallisuuden kokemus – ensimmäisiä koko aikuisväestöä koskevia tuloksia \(Gerontologia-lehti 2021\)](#)

Kaupunkien osallisuustyö Helsinki Symposiumin julkaisussa

Helsinki Symposiumin vuoden 2021 teemana on kaupunkien rooli muutoksen keskellä. Symposiumin Kaupungit murroksessa -julkaisuun ovat kirjoittaneet artikkelin Suomen ympäristökeskuksen erikoistutkija **Maija Faehnle**, Sokran tutkimuspäällikkö **Anna-Maria Isola** ja Kausal Oy:n tutkimusjohtaja **Jouni Tuomisto**. Tutkijat hahmottelevat artikkelissa

kolme suuntaa kaupunkien osallisuustyölle 2020-luvun jälleenrakennuksessa.

- [Kolmas Helsinki Symposium pureutuu kaupunkien muutokseen \(Helsingin kaupungin uutinen 24.3.2020\)](#)
- [Kaupungit murroksessa – Kaupunkitutkijoiden puheenvuoroja tulevaisuuden kaupungeille \(pdf\)](#)
- [Kolme suuntaa kaupunkien osallisuustyölle 2020-luvun jälleenrakennuksessa, Faehnle, Isola & Tuominen \(Helsingin kaupunki\)](#)

Osallisuuden edistäminen esillä Diakin TKI-toiminnan vuosikirjassa

Diakonia-ammattikorkeakoulun tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan vuosikirjassa kerrotaan, miten Sokra-koordinaation Diakin osahankkeessa osallisuutta on edistetty yhteistoiminnassa paikallisten toimijoiden kanssa. Esimerkkeinä mainitaan Savonlinnassa ja Pohjois-Pohjanmaalla tehty monitoimijainen yhteistyö.

[Helminen J., \(2021\). Strategia siivittämässä tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoimintaa – Diakonia-ammattikorkeakoulun TKI-toiminnan vuosikirja 6., In: Diak Työelämä 21, Diakonia-ammattikorkeakoulu](#)

Huono-osaisuus Suomessa -karttasivusto Tutkitun tiedon teemavuoden ohjelmaan

Sokra-koordinaation Diakonia-ammattikorkeakoulun osahankkeen kehittämä Huono-osaisuus Suomessa -karttasivusto on lisätty mukaan Tutkitun tiedon teemavuoden ohjelmaan. Tutkitun tiedon teemavuosi on opetus- ja kulttuuriministeriön, Suomen Akatemian ja Tieteellisten seurain valtuuskunnan yhteinen hanke, joka toteutetaan laajan yhteistyöverkoston kanssa.

- [Karttasivusto tapahtumakalenterissa \(Tutkittutieto.fi\)](#)
- [Huono-osaisuus Suomessa -karttasivusto \(Diak.shinyapps.io\)](#)

Sokran tutkimusviesti 1/2021

Vuoden ensimmäisessä Sokran tutkimusviestissä esittelemme tuoreita tutkimustuloksia mielenterveyden edistämiseen kehitetyistä mobiilisovelluksista ja niiden käyttäjälähtöisyydestä. Lisäksi tutkimusviestissä myös uusia osallisuusindikaattorien tuloksia liittyen työssäkäyvien, työttömien ja työkyvyttömien osallisuuden kokemukseen.

[Tutustu Sokran tutkimusviestiin 1/2021](#)

Työssäkäyvien osallisuuden kokemus on vahvempaa kuin työttömillä ja työkyvyttömillä

Työssäkäyvillä on vahvempi osallisuuden kokemus kuin työttömillä ja työkyvyttömillä. Tulos käy ilmi THL:n kyselystä, jossa selvitettiin ensi kertaa koko aikuisväestön osallisuuden kokemusta. Kyselystä ilmenee myös, että yksinasuvien osallisuuden kokemus on heikompaa kuin pariskunnilla ja lapsiperheillä. Osallisuuden kokemusta mitattiin THL:n Sokra-koordinaatiohankkeessa kehitetyllä osallisuusindikaattorilla.

- [Työssäkäyvät kokevat vahvempaa osallisuutta ja heillä on muita korkeampi positiivinen mielenterveys \(tiedote 17.2.2021, THL\)](#)
- [Osallisuuden kokemus ja positiivinen mielenterveys työmarkkina-aseman ja kotitalouden rakenteen mukaan. FinSote 2019 -tutkimuksen tuloksia \(THL 2021\)](#)

Uutta ESR-rahoitusta

REACT-EU on osa Euroopan unionin Next Generation EU -elvytyspakettia. Se tuo uutta rahoitusta käynnissä olevaan Suomen rakennerahasto-ohjelmaan Kestävää kasvua ja työtä 2014–2020.

REACT-EU-lisämäärärahojen myöntämisen ehtona on, että valtioneuvosto hyväksyy ohjelmanmuutoksen. Lisäksi ehtona on, että eduskunta hyväksyy REACT-EU-rahoituksen vuoden 2021 lisätalousarvioon ja valtioneuvosto tekee päätöksen varojen jakamisesta alueille.

Havainnointimalli luovaan ryhmätoimintaan

Metropolia Ammattikorkeakoulun tutkija **Laura Huhtinen-Hildén** ja Sokran tutkimuspäällikkö **Anna-Maria Isola** esittelevät Tutkimuksesta tiiviisti 37/2020 -julkaisussa havainnointimallin luovan ryhmätoiminnan vaikutusten todentamiseen.

Havainnointimallin avulla varmistetaan, että havainnointi tapahtuu systemaattisesti neljästä erilaisesta näkökulmasta. Huomio voidaan kiinnittää vuorolla luovan toiminnan tapoihin ja välineisiin, ohjaamiseen, yksittäisten osallistujien olemiseen ja tekemisen tapoihin sekä ryhmän vuorovaikutukseen. Eri näkökulmista havainnoiminen parantaa aineiston laatua ja luotettavuutta.

Havainnointimalli on kehitetty luovan ryhmätoiminnan vaikutusten todentamiseen, mutta se on sovellettavissa monenlaiseen ohjattuun ryhmätoimintaan.

[Julkaisu: Systemaattisista havainnoista vaikutusten todentamiseen: Havainnointimalli luovaan ryhmätoimintaan \(THL 2020, Julkari.fi\)](#)

Pienissä kansalaislähtöisen kehittämisen hankkeissa raha menee suoraan käytännön tasolle

Euroopan sosiaalirahaston ohjelmakaudella 2014–2020 on toteutettu 127 kokeiluhanketta ja noin 40 tapahtumaa kansalaistoimijalähtöisen kehittämisen (Kake) periaatteilla. Niin sanotut Kake-hankkeet ovat toimineet Savonlinnassa, Mikkelissä, Kuopiossa ja Joensuussa. Toiminnassa kehitettyä kumppanuusrahoitusmallia voidaan hyödyntää myös muissa rahoituslähteissä ja osana kunnan osallistavaa budjetointia.

[Budjetti ei määrittele saavutuksia: paljon hyvää hankkeilla Itä-Suomessa \(tiedote 16.12.2020, Diak.fi\)](#)

Sokran tutkimusviesti 6/2020

Vuoden viimeisen Sokran tutkimusviestin teemana ovat kiusaamiseen ja syrjintään liittyvät tuoreet tutkimukset.

[Tutustu Sokran tutkimusviestiin 6/2020](#)

Tutkimus osoittaa, että osallisuuden lisääminen on tärkeä keino ehkäistä koulukiusaamista

Oppilaiden osallisuuden kokemus on sitä alhaisempi, mitä useammin oppilas kiusaa muita tai joutuu itse kiusatuksi. Tulos käy ilmi vuoden 2019 Kouluterveyskyselystä.

”Osallisuutta tulee edistää koulun lisäksi kaikissa lasten ja nuorten kasvuympäristöissä. Maksuttomat ja esteettömät harrastukset ja muu yhteinen toiminta luovat mahdollisuuksia kuulua joukkoon ja vähentävät riskiä joutua ulkopuolelle”, sanoo Sokran tutkija Lotta Virrankari THL:stä.

Tutkimus toteutettiin Sokra-koordinaation ja Kouluterveyskyselyn yhteistyönä.

[Tutkimus osoittaa, että osallisuuden lisääminen on tärkeä keino ehkäistä koulukiusaamista \(THL-verkkouutinen 10.12.2020\)](#)

Euroopan sosiaalirahaston toimintalinjan 5 hankkeille suunnattu korona-ajan kysely – vastaa 31.12.2020 mennessä

Keräämme ESR TL5 -hanketoimijoilta tietoa, miten koronan aiheuttama poikkeusaika on vaikuttanut hankkeen toimintaan. Kyselyn tarkoituksena on auttaa kehittämään hankkeiden toimintaa kokoamalla ja jakamalla hyviä, uusia käytäntöjä.

Kerro meille hankkeesi kokemukset ja poikkeusajan käytäntönne vastaamalla kyselyyn viimeistään 31.12.2020 (vastausaika on jatkettu):

[Webropol-kysely: Osallisuushankkeiden toiminta poikkeusolosuhteissa](#)

Toivomme vastauksia myös aiempaan, keväällä tehtyyn kyselyyn vastanneilta, koska korona-ajasta on nyt saatu enemmän kokemusta ja ehditty kokeilla uusia toimintatapoja. Lue keväällä tehdyn kyselyn kooste verkkosivuiltamme:

[Osallisuushankkeiden toiminta korona-ajan poikkeusoloissa](#)

Ota kantaa sosiaalisen Euroopan vahvistamiseen

Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilari on EU:n sosiaalinen strategia, jolla varmistetaan, että ilmastoneutraaliuden saavuttaminen, digitalisaatio, väestörakenteen muutos sekä toipuminen covid-19-pandemiasta tapahtuu sosiaalisesti oikeudenmukaisella tavalla. Sosiaalisten oikeuksien pilari perustuu 20 keskeiseen periaatteeseen. Näihin periaatteisiin kuuluvat keskeisesti osallisuus ja oikeudenmukaisuus.

Vastaa Euroopan komission kyselyyn 30.11.2020 mennessä ja kerro näkemyksesi uusista toimista tai säädösaloitteista, joita tarvitaan eri toimintatasoilla (EU, kansallinen, alueellinen tai paikallinen). Jäsenmaat, alueet, kaupungit ja erilaiset organisaatiot voivat myös esittää konkreettisia sitoumuksia sosiaalisten oikeuksien pilarin toteuttamiseksi.

[Ota kantaa sosiaalisen Euroopan vahvistamiseen \(Euroopan komissio\)](#)

Sokra-koordinaation tutkijat tukevat sosiaaliturvakomitean työtä

Sosiaaliturvakomitea valmistele käynnissä olevaa sosiaaliturvauudistusta. Komiteaa tukemaan on perustettu THL:n sisäinen työryhmä, jossa ovat mukana myös Sokran tutkimuspäällikkö **Anna-Maria Isola** ja tutkija **Lotta Virrankari**.

[Sosiaaliturvauudistus](#)

Kuntien kannattaa panostaa asukkaiden vaikutusmahdollisuuksiin alueilla, joilla on kasautunutta huono-osaisuutta

Huono-osaisuuden alueellinen kasautuminen koskettaa monia kuntia ja kaupunkeja. Oulun Rajakylässä ongelmaan tartuttiin lisäämällä mahdollisuuksia oman elinympäristön kehittämiseen – hyvällä menestyksellä! Lue Sokra-koordinaation arviointitutkija Marko Nousiainen (THL) ja Diakonia-ammattikorkeakoulun asiantuntija Päivi Vuokila-Oikkosen artikkeli Dialogi-mediassa.

[”Kyllä mä rinta rottingilla kuljen siitä ohitse.” – Oman elinympäristön kehittäminen osallisuuden kokemuksena \(Dialogi 14.10.2020\)](#)

Oulun Rajakylässä kehitetyn mallin kuvaus ja osallisuusarvio Innokylässä:

[Osallistuva budjetointi – inklusiivisella toiminnalla osallisuutta lähioon \(Innokyla.fi\)](#)

Pohjois-Pohjanmaan Hyvinvointiteko-tunnustus jaettiin maineikkaalle osallisuuden edistäjälle

Pohjois-Pohjanmaan vuoden 2020 Hyvinvointiteko-tunnustus on myönnetty Kuusamon Kesäkeitaalle. "Kesäkeidas on luonut ympärilleen myönteistä ilmapiiriä, jossa ihmiset ovat voineet osallistua yhteisen hyvän tuottamiseen ja jakamiseen tasavertaisena muiden kuntalaisten kanssa", perusteluissa kerrotaan.

Palkinto jaettiin tänä vuonna osallisuutta edistäneelle toiminnalle ja kriteeristössä hyödynnettiin Sokra-koordinaation osallisuuden apukysymyksiä. Pohjois-Pohjanmaan osallisuusverkosto valitsi kilpailun ehdokkaista kolme finalistia, joista Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointifoorumin seminaariyleisö äänesti lopullisen voittajan.

Osallisuuden merkitys on vahvistunut Pohjois-Pohjanmaan alueellisessa hyvinvointityössä. Sen puitteissa muodostunut osallisuusverkosto kokoaa tietoa, osaamista ja hyviä käytäntöjä alueen tarpeet huomioiden.

[Kuusamon Kesäkeidas palkittiin Vuoden hyvinvointitekona Pohjois-Pohjanmaalla \(Pohjois-Pohjanmaa.fi\)](#)

Palkinnon kriteeristössä hyödynnettiin osallisuuden apukysymyksiä:

[Edistääkö toiminta osallisuutta? 24 apukysymystä](#)

Pidetään kaikki mukana sote-uudistuksessa

Marinin hallituksen sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksessa tähdätään muun muassa asiakkaiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien parantamiseen.

"Toimintatapojen ja työmenetelmien muuttamisen lisäksi tarvitaan muutoksia palvelurakenteisiin, ja näiden luomisen edellytys on asiakkaiden, kuntalaisten ja ammattihenkilöstön näkökulmien huomioiminen", kirjoittavat Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus -ohjelman aluekoordinaattori Juha Fränti THL:stä sekä Sokra-koordinaation tutkijat Varpu Wiens ja Joakim Zitting Diakonia-ammattikorkeakoulusta.

[Pidetään kaikki mukana sote-uudistuksessa – erityistä huomiota tulee kiinnittää niihin ihmisiin, jotka ovat jääneet tai jäämässä syrjään osallisuudesta \(Kaleva 7.10.2020\) \(maksullinen artikkeli\)](#)

Osallisuustyö tähtää eriarvoistavien valtarakenteiden muuttamiseen

Osallisuustyö pyrkii saamaan hiljaisten äänet kuuluville. Erityisen tärkeää se on silloin, kun neuvotellaan ja kamppaillaan siitä, miten yhteistä hyvää jaetaan.

"Tarvitaan keinoja, joilla osattomuutta kokevat saavat viestinsä kuulumaan julkisuuteen ja päättäjille – osoittamaan voimansa. Se on tärkeä osa prosessia, kun rakenteita muutetaan siten, että ihmiset voisivat olla aikaisempaa osallisempia resursseista ja muista hyvän elämän edellytyksistä", kirjoittavat Sokran arviointitutkija Marko Nousiainen ja tutkimuspäällikkö Anna-Maria Isola THL:stä.

- [Osallisuustyöllä korjataan eriarvoistavia rakenteita \(THL-blogi 29.9.2020\)](#)
- [Kirjoitus julkaistiin myös Turun Sanomissa \(TS 25.9.2020\)](#)

Pienituloiset yksinhuoltajaäidit pelkäävät köyhyden siirtyvän lapsilleen

Pienituloiset yksinhuoltajaäidit pelkäävät usein, että köyhyys siirtyy pysyväksi osaksi heidän lastensa elämää. He saattavat pyrkiä estämään sen jopa oman hyvinvointinsa kustannuksella.

Pienikin lisätuki voi vahvistaa pienituloisten äitien valmiuksia onnistua kasvatustehtävässään haluamallaan tavalla. Tutkimuksessamme havaittiin viisi asiaa, jotka auttavat yksinhuoltajia selviämään arjesta.

[Pienituloiset yksinhuoltajaäidit pelkäävät köyhyden siirtyvän lapsilleen ja pyrkivät estämään sen jopa hyvinvointinsa kustannuksella \(THL-verkkouutinen 21.9.2020\)](#)

Koronaepidemian vuoksi moni työikäinen on jäänyt vaille tarvitsemiaan sosiaalipalveluita

Moni työikäinen on koronaepidemian aikaan jäänyt ilman tarvitsemiaan sosiaalihuollon palveluita. Erityisen heikosti palveluita ovat saaneet ne, jotka ovat muutenkin heikoimmassa asemassa, selviää THL:n julkaisemasta katsauksesta.

- [Koronan rajoitustoimet hyydyttivät monet sosiaalihuollon palvelut – erityisesti asunnottomat kärsivät \(THL-uutinen 21.9.2020\)](#)
- [Koronasta aiheutuva palveluvaje työikäisten sosiaalipalveluissa \(THL 2020\)](#)

Valtakunnallisten hankkeiden projektipäälliköiden valmennusohjelma vuosina 2018–2020

Euroopan sosiaalirahaston osallisuutta ja osaamista edistävien toimintalinjojen välistä yhteistyötä ja hankkeiden itsearviointia kehitettiin Sokra- ja Osuma-koordinaatiohankkeiden vetämässä valmennusohjelmassa vuosina 2018–2020.

Prosesseissa havaittiin, että eri toimintalinjojen tavoitteiden yhteensovittaminen ja yhteisten sisältöjen hahmottaminen ovat tärkeitä näkökulmia jo yhteistyötä suunniteltaessa. Tulevissa rahoituspäätöksissä ja hankkeiden suunnittelussa tulisi myös kiinnittää huomiota osallisuustyön vaikuttavuutta tukevaan arviointiin.

[Arvioiden yhteistyöhön. Ennakkoluulottomasti siltaa rakentamassa osallisuuden ja osallistamisen välille – Kulttuurituotannon työpapereita \(Metropolia Ammattikorkeakoulu 2020\)](#)

Kiusatuilla ja kiusaajilla matalampi osallisuuden kokemus

Koulukiusaajat ja kiusatut kokevat muita vähemmän osallisuutta, käy ilmi Kouluterveyskyselyn 2019 vastauksista. Varsinkin yläkoululaisilla osallisuuden kokemus oli sitä matalampaa, mitä useammin kiusaamista tapahtui. Nyt julkaistut tulokset ovat alustavia.

"Vaikka muiden kiusaamisen ja osallisuuden kokemuksen välistä syy-seuraussuhdetta ei vielä tässä tutkimuksessa tutkittu, voidaan aiemman tutkimuksen perusteella päätellä, että vahva osallisuuden kokemus ehkäisee kiusaamiseen osallistumista. Kunnissa kannattaa siis panostaa lasten ja nuorten osallisuuden edistämiseen", sanoo Sokra-koordinaation tutkija **Lotta Virrankari** THL:stä.

[Sekä koulukiusaajat että kiusatut kokevat muita vähemmän osallisuutta \(THL-verkkouutinen 18.8.2020\)](#)

Osallisuutta päätöksiin -uutiskirje 2/2020

Sokra-koordinaation uutiskirjeessä on katsaus uusiin verkkosivuihin, joilta löytyy tietoa osallisuudesta päätöksenteon tueksi.

- [Osallisuutta päätöksiin -uutiskirje 2/2020 \(Mailchi.mp\)](#)
- [Lue kaikki Osallisuutta päätöksiin -uutiskirjeet](#)
- [Tilaa uutiskirje \(Eepurl.com\)](#)

Tuettu loma voi olla vaikeassa elämäntilanteessa elävälle lapsiperheelle käännteentekevä

Lapsiperheiden tuetun lomatoiminnan vaikutukset näkyvät pitkällä aikavälillä perheiden hyvinvoinnissa ja terveydessä. Sokra-koordinaation ja Solaris-lomat ry:n tuoreen tutkimuksen perusteella lomalla näyttäisi olevan suurempi vaikutus ihmisiin, joilla on ollut pitkään huonommuuden, häpeän ja ulkopuolisuuden kokemuksia esimerkiksi pitkään jatkuneen työttömyyden vuoksi.

- [Tuettu loma voi olla vaikeassa elämäntilanteessa elävälle lapsiperheelle käännteentekevä \(THL-tiedote 10.6.2020\)](#)
- [Lomalle yhdenvertaisuuteen. Lomatoiminnan osallisuusvaikutusten arviointi \(Erika Mäntylä, THL 2020\)](#)

Huono-osaisuus rasittaa kuntien taloutta

Huono-osaisuuden poistaminen ja osallisuuden vahvistaminen hyödyttävät yksilöä ja yhteiskuntaa. Tällainen kehitys tuottaa myös taloudellista hyötyä, kirjoittavat Sokran tutkijat Joakim Zitting, Varpu Wiens ja Sakari Kainulainen Diakonia-ammattikorkeakoulusta tuoreessa YP-blogissa. Blogi pohjustaa perjantaina 12.6.2020 julkaistavaa avausta Yhteiskuntapolitiikka-lehdessä.

[Onko huono-osaisuuden kustannusten vähentäminen hölmöläisten peiton tekoa? \(YP-blogi 10.6.2020\)](#)

Sokran tutkimusviesti 4/2020

Kevään viimeinen Sokran tutkimusviesti kertoo tutkimuksista, joissa on hyödynnetty dialogisuutta ja saatu sen avulla hienoja tuloksia tutkimuksissa.

[Tutustu Sokran tutkimusviestiin 4/2020](#)

Valtiontalouden tarkastusvirasto julkaisi tarkastuskertomuksen Euroopan sosiaalirahaston hankerahoituksesta

Valtiontalouden tarkastusvirasto havaitsi, että ESR-ohjelman hankkeet eivät välttämättä tavoita heikommassa asemassa olevia henkilöitä. Tarkastusviraston mukaan työ- ja elinkeinoministeriön tulisi varmistaa, että ESR-hankerahoitus kohdentuu nykyistä paremmin keskeisille kohderyhmille eli työttömille ja heikossa työmarkkina-asemassa oleville henkilöille.

[Euroopan sosiaalirahaston hankerahoituksen myöntö, kohdentaminen ja seuranta ohjelmakaudella 2014–2020 \(Valtiontalouden tarkastusvirasto\)](#)

Uusi kartta paljastaa huono-osaisuuden vaihtelun alueiden välillä

Sokra-koordinaation Diakonia-ammattikorkeakoulun osahankkeen tutkijat ovat luoneet karttasivuston, jolla voi verrata keskenään eri alueiden huono-osaisuuden tilannetta.

- [Uusi karttasivusto paljastaa, miten huono-osaisuus vaihtelee alueiden välillä \(Dialogi\)](#)
- [Huono-osaisuus Suomessa -karttasivusto \(Diak\)](#)

Analyysi: Korona kurittaa kuntien kustannuksia

Sokra-koordinaation Diakonia-ammattikorkeakoulun tutkijat kirjoittavat Kuntalehden analyysissään, että huono-osaisuus kasvaa kunnissa akuutin työttömyyden seurauksena. Samalla jo aiemmin heikossa asemassa olevien väestöryhmien asema heikentyy entisestään.

[Lue analyysi Kuntalehden verkkosivulta](#)

Poikkeustilanne haastaa hanketoimijat hakemaan uusia ratkaisuja

Hanketyö heikoimmassa asemassa olevien osallisuuden edistämiseksi on koronaviruksen aiheuttamasta poikkeusolosta johtuen erityisen haastavaa. Selvitimme Euroopan sosiaalirahaston toimintalinjan 5 hanketoimijoiden kokemuksia poikkeusoloista. Lue, millaisia ratkaisuja hankkeissa on kehitetty ja löydetty:

[Osallisuushankkeiden toiminta korona-ajan poikkeusoloissa ja Sokra-koordinaation tuki](#)

Uusi esite: Eriarvoisuutta kaventamassa

Erilaiset osallisuutta vahvistavat ja eriarvoisuutta kaventavat kehittämistoimet, kuten Euroopan sosiaalirahaston hanketyö, tulee kytkeä kunnan ja maakunnan kehittämiseen. Tutustu Sokra-koordinaation osatoteuttaja Diakonia-ammattikorkeakoulun uuteen esitteeseen aiheesta.

[Eriarvoisuutta kaventamassa: Tunnista kehittämistarve alueellasi ja hyödynnä valmiit välineet \(Diakonia-ammattikorkeakoulu 2020\)](#)

Luonto on monipuolinen hyvinvoinnin lähde

Luonnon läheisyys ja luonnossa liikkuminen tekee hyvää sekä keholle että mielelle. Vaikka emme voi hallita kaikkia huolenaiheita, voimme yrittää helpottaa niiden synnyttämiä tunteita ja seurauksia. Tähän oman jaksamisen vahvistamiseen voimme hakea ja saada luonnosta apua. Lue Sokran tutkija Varpu Wiensin, Antti Heinosen ja Reija Paanasen mielipidekirjoitus aiheesta:

[Mielipidekirjoitus: Luonto on monipuolinen hyvinvoinnin lähde \(Maaseudun tulevaisuus 29.4.2020\)](#)

Eriarvoisuutta kaventamassa – hankkeilla osallisuutta 23.4.2020 järjestetyn webinaarin tallenne on katsottavissa

Torstaina 23.4.2020 järjestetyn webinaarin tallenne on katsottavissa kahden viikon ajan Youtubesta. Webinaarissa kuultiin muun muassa rahoittajia ja Sokran tutkijoita.

- [Webinaarin tallenne Youtubessa](#)
- [Eriarvoisuutta kaventamassa -webinaarin ohjelma](#)

Sosiaali- ja terveysministeriön hankehaku on avautunut

Sosiaali- ja terveysministeriö on käynnistänyt Euroopan sosiaalirahaston valtakunnallisen hankehaun, joka liittyy sosiaaliseen osallisuuteen ja köyhyyden torjuntaan (toimintalinja 5). Hankehaku on auki 22.4.2020–15.6.2020.

[Lue lisää hausta STM:n sivulta](#)

Sote-ammattilaisten oikeudenmukaisuuden ja luottamuksen kokemukset ovat tärkeitä myös asiakkaiden kannalta

On tärkeää, että sosiaali- ja terveysalan ammattilaiset kokevat oikeudenmukaisuutta ja luottamusta omassa organisaatiossaan. "Mikäli näin ei ole, heijastuu se väkisin heidän työhyvinvointiinsa ja tätä kautta myös palvelujen asiakkaisiin ja ympäröivään yhteiskuntaan", kirjoittaa blogissaan Sokran tutkija Joakim Zitting Diakonia-ammattikorkeakoulusta.

[Oikeudenmukaisuus rakentaa luottamusta sekä yhteiskunnassa että organisaatioissa \(Diak-Dialogi 7.4.2020\)](#)

Nuorten syrjäytymisen ehkäisyssä tarvitaan terveydenhuoltoa

Sokran Varpu Wiens kirjoitti Suomen yleislääkärit gpf ry:n jäsenlehteen yhdessä Reija Paanasen ja Anne Surakan kanssa terveydenhoidon tärkeydestä nuorten syrjäytymisen ehkäisyssä. "Moniammatillinen ja monialainen yhteistyö on usein yhteistyö on usein ainoa tapa parantaa nuoren tilannetta kokonaisuutena ja varmistaa, että nuori saa tarvitsemansa tuen ja palvelut", tähdentävät kirjoittajat.

[Nuorten syrjäytymisen ehkäisyssä tarvitaan terveydenhuoltoa. \(Lukusali.fi\)](#)

Eriarvoisuutta kaventamassa – hankkeilla osallisuutta -webinaari

23.4.2020

Webinaari Eriarvoisuutta kaventamassa – hankkeilla osallisuutta -webinaarin ilmoittautuminen on auki 19.4. asti. Webinaarissa kuulet huono-osaisuudesta ja sen kustannuksista, sekä osallisuudesta.

- [Lisätietoa webinaarista](#)
- [Ilmoittaudu webinaariin \(Webropol\)](#)

Uusi kirja paikallisista talousjärjestelmistä ja niiden suhteesta hyvinvointivaltioon

Itsenäisesti organisoituvissa, paikallisissa talousjärjestelmissä voidaan tuottaa ja jakaa ruokaa, vaihtaa palveluja ja luoda yhteistä vaurautta. Tällaisia järjestelmiä ovat esimerkiksi osuuskunta tai aikapankki. **Teppo Eskelisen, Tuuli Hirvilammin** ja **Juhana Venäläisen** tuore kirja avaa tematiikkaa usean eri artikkelin voimin.

Sokran tutkimuspäällikkö **Anna-Maria Isolan** ja **Janne Laihon** artikkelissa "Commoning surplus food in Finland – actors and tensions" käsitellään ylijäämäruokaan liittyviä neuvotteluja. Perinteisesti kauppojen ylijäämä on jaettu hyväntekeväisyytenä ruoka-apuna pienituloisille ja huono-osaisille. Viime aikoina ruokaylijäämän kentälle on tullut uusia toimijoita, kuten hävikkikauppoja ja -ravintoloita, yhteisöruokailuja ja yhteisöjääkaappeja. Aikaisemmin hyväntekeväisyyden kohteena olleet leipäjonoyhteisöt ovat aktivoituneet vaikuttamaan siihen, kenelle ylijäämä kuuluu ja miten se jaetaan.

[Lue kirja verkossa: Enacting community economies within a welfare state \(2020\)](#)

Poikkeusoloissa yhä useammat tarvitsevat apua – varsinkin valmiiksi heikommassa asemassa olevat

Poikkeusolojen vuoksi yhä useampi ihminen tulee tarvitsemaan apua, jota tarjoavat paikallisesti sekä julkiset että kansalaisyhteiskunnan toimijat. Sokra-koordinaation asiantuntijat **Sakari Kainulainen, Varpu Wiens, Ritva Sauvola, Elina Pekonen** ja **Joakim Zitting** Diakonia-ammattikorkeakoulusta nostavat aiheen esiin maakuntalehdissä julkaistuissa mielipidekirjoituksissaan.

- [Lukijalta: Pandemian seuraukset koskettavat eri tavoin \(Lapin Kansa 26.3.2020\)](#)
- [Niukkuudessa eläminen kuormittaa henkisesti \(Kaleva 29.3.2020\)](#)
- [Mielipide: Poikkeusolot korostavat kansalaisyhteiskuntaa \(Länsi-Savo 1.4.2020\)](#)

Sokra tukee Euroopan sosiaalirahaston osallisuushankkeita myös poikkeusolojen aikana

Sokra-hankkeen koordinaattorit tukevat alueellisia ja valtakunnallisia Euroopan sosiaalirahaston toimintalinjan 5 hankkeita myös poikkeusolojen aikana. Hanketuki jatkuu normaalisti kuitenkin niin, että kaikki kasvokkaiset tukitapaamiset ja tilaisuudet toteutetaan etäyhteyksien avulla.

Koordinaattorit auttavat myös poikkeusoloihin liittyvien pulmien pohdinnassa. Tukea tarjotaan etäkahviloiden, webinaarien, sähköpostitse lähetettävien infokirjeiden ja suorien yhteydenottojen välityksellä. Hankkeiden rahoitukseen ja raportointiin liittyvät ohjeistukset antaa kunkin hankkeen rahoittaja.

- [Tapahtumat](#)
- [Aluekoordinaattorit](#)
- [Hankkeet ja hanketuki](#)
- [Seuraa rahoittajien viestintää osoitteessa Rakennerahastot.fi](#)

Hyviä toimintamalleja Tulevaisuuden sosiaali- ja terveystieteiden -ohjelman toteutuksen tueksi

Tulevaisuuden sosiaali- ja terveystieteiden -ohjelman sivuille on koottu hyviä toimintamalleja, joita voi hyödyntää ohjelman toimeenpanossa. Joukosta löytyy myös Euroopan sosiaalirahaston hankkeissa kehitettyjä ja Sokra-koordinaatiossa arvioituja malleja, joilla voidaan edistää erityisesti heikoimmassa asemassa olevien osallisuutta.

[Toimivia toimintamalleja hankevalmistelun tueksi](#)

Sokran tutkimusviesti 3/2020

Sokra-koordinaatiohankkeen tutkimusviestin 3/2020 teemana on lasten hyvinvoinnin edistäminen. Tutustu tuoreisiin tutkimuksiin tukiperhetoiminnasta, toistuvista sijoituksista ja "Islannin mallista".

[Sokran tutkimusviesti 3/2020](#)

Osallisuusindikaattori mittaa osallisuuden kokemusta

Osallisuutta voidaan mitata erilaisilla mittareilla. Yksi tärkeimmistä mittareista on ihmisten oma kokemus osallisuudesta. Osallisuuden kokemusta voidaan mitata Sokra-koordinaatiohankkeen kehittämällä osallisuusindikaattorilla (Experiences of Social Inclusion Scale, ESIS).

[Lue lisää osallisuusindikaattorista ja ensimmäisistä tutkimustuloksista](#)

Koronavirus-epidemian huomioiminen rakennerahastotoiminnassa

Alueelliset rahoittajat informoivat rakennerahastohankkeita, että rakennerahastojen rahoitustoiminta jatkuu normaalisti. Uusia rahoituspäätöksiä tehdään ja maksatuksia käsitellään koko ajan sekä kehittämishankkeissa että kehittämisavustuksissa. Hankkeiden kanssa sovittuja varmennuskäyntejä tullaan siirtämään myöhemmäksi, muita tapaamisia ja neuvotteluja pyritään hoitamaan sähköisesti. Hankkeita informoidaan Rakennerahastot.fi-verkkopalvelussa ja sähköpostin välityksellä.

- [Seuraa Etelä-Suomen Rakennerahastoportaalin uutisia](#)
- [Seuraa Länsi-Suomen Rakennerahastoportaalin uutisia](#)
- [Seuraa Itä-Suomen Rakennerahastoportaalin uutisia](#)
- [Seuraa Pohjois-Suomen Rakennerahastoportaalin uutisia](#)

"Osallisuus on liima, joka pitää meidät yhdessä" – Sosiaalineuvos Eveliina Pöyhösen haastattelu osallisuuden edistämisestä Euroopan sosiaalirahaston kaudella 2021–2027

Tulevaa Euroopan sosiaalirahaston hankekautta 2021–2027 koskevat neuvottelut ovat parhaillaan käynnissä ja pian ollaan jo loppusuoralla. Miten osallisuutta on tarkoitus edistää seuraavan kauden hankkeissa? Tapasimme Sosiaali- ja terveystieteiden ministeriön sosiaalineuvos Eveliina Pöyhösen, joka kertoi tuoreimmat tiedot neuvotteluista ja STM:n suunnitelmista.

[Lue sosiaalineuvos Eveliina Pöyhösen \(STM\) haastattelu](#)

Osallisuutta päätöksiin -uutiskirje 1/2020

Sokra-koordinaation tuoreimmassa uutiskirjeessä on vinkkejä hyvän osallisuusohjelman tekoon, seuraavan rakennerahastokauden linjauksia ja kartoitus kunnissa tehtävästä osallisuustyöstä.

- [Osallisuutta päätöksiin uutiskirje 1/2020 \(Mailchi.mp\)](#)
- [Lue kaikki Osallisuutta päätöksiin -uutiskirjeet](#)
- [Tilaa uutiskirje \(Eepurl.com\)](#)

Osallistu ja osallista! -seminaarin videotallenne on katsottavissa

Miten osallisuutta edistetään Euroopan sosiaalirahaston kaudella 2021–2027? Kysymykseen vastattiin Osallistu ja osallista! -seminaarissa. Katso videotallenne tilaisuudesta ja lue seminaarin aikana käytyä keskustelua viestiseinalta. Tutustu myös seminaarin Twitter-keskusteluun aihetunnisteilla: #osallisuus #köyhyys #kykyviisari #ESR #vipuvoimaa

PALOMA-podcast – Kohtaamisia kotoutumisen ja osallisuuden äärellä

Podcast-sarja tuo esille viiden eri ammattilaisen ajatuksia pakolaisten yhdenvertaisesta kohtaamisesta, osallisuudesta ja kotoutumisesta. Asiantuntijat keskustelevat maahanmuuton jälkimaininkien haasteista ja onnistumisista, hyvinvoinnista ja yksinäisyydestä. Podcast-sarjan ovat tuottaneet yhteistyössä Sokra-koordinaatiohanke ja PALOMA2-hanke.

[Kuuntele PALOMA-podcast-jaksot](#)

Inhimillinen kanssakäyminen ja kohtaaminen ovat osallisuuden peruskauraa

Sokran valtakunnallisten hankkeiden koordinaattori Tytti Tuulos ja Suomen Diakoniaopiston Irina Köntti kirjoittavat, että asiakkaan osallistuu toteutuu paremmin silloin kun myös ammattilainen kokee osallisuutta.

[THL blogi: Inhimillinen kanssakäyminen ja kohtaaminen ovat osallisuuden peruskauraa \(9.3.2020\)](#)

Sokran tutkimusviesti 2/2020

Osallisuuden kokemus on hyvinvoinnin edellytys. Osallisuuden kokemuksella on vahva yhteys terveyteen, toimeentuloon, työttömyyden keston, yksinäisyyteen, tulevaisuuden suunnitteluun ja psyykkiseen kuormittuneisuuteen.

[Lue lisää Sokran tutkimusviestistä 2/2020](#)

Miten hyvä osallisuusohjelma tehdään?

Kokosimme yhteen ohjeita, apukysymyksiä ja työkaluja tukemaan kunnissa ja alueilla tehtävää osallisuustyötä ja osallisuusohjelman tekoa.

- [Osallisuustyön johtaminen ja osallisuusohjelman teko](#)
- [Tutustu myös THL:n kartoitukseen: Osallisuuden edistäminen kuntien osallisuusohjelmissa](#)

Analyysi: Mielen hyvinvoinnin tukeminen on osa kasautuvan huono-osaisuuden ehkäisyä

Sokran tutkijat, Varpu Wiens, Joakim Zitting ja Sakari Kainulainen, kirjoittavat Kuntalehdessä mielenterveyden yhteydestä huono-osaisuuteen. Osallisuuden kokemusta vahvistamalla voidaan vahvistaa myös mielenterveyttä. Tutkijoiden mukaan konkreettisten mielenterveyteen liittyvien toimien lisäksi olisi hyvä tarkastella kunnan asukkaiden osallisuuden tilaa.

[Lue koko artikkeli Kuntalehden-verkkosivulta](#)

"Osallisuuden palaset" lisäävät heikoimmassa asemassa olevien osallisuutta

Tutustu yli 30:een osallisuutta edistävään toimintamallin, joita on kehitetty Euroopan sosiaalirahaston osallisuushankkeissa ympäri Suomea.

[Osallisuuden palaset](#)

Digitaalisia ratkaisuja hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen -seminaarin videotallenteet katsottavissa

23.1.2020 järjestetyn seminaarin videotallenteet ovat katsottavissa kahden viikon ajan (13.2.2020 saakka). Voit katsoa koko videotallenteen tai yksittäiset esitykset Youtubessa. Tapahtumasivulta löydät myös saavutettavat esitystiedostot. Kaikki esitystiedostot on lähetetty seminaarin osallistujille sähköpostilla.

- [Koko seminaari \(Youtube 2 h 42 min\)](#)
- [Kaikki videot soittolistalla THL:n Seminaarit -kanavalla \(Youtube\)](#)

- [Ohjelma ja videot tapahtumasivulla: Digitaalisia ratkaisuja hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen – kokemuksia digityökalujen toimivuudesta ja kehittämisestä](#)

Sokran tutkimusviesti 1/2020

Minkälaisia osallisuutta edistäviä vaikutuksia mielenterveydellä, taiteella ja kulttuurilla voi olla? Sokra-koordinaatiohankkeen tutkimusviesti kokoaa yhteen viimeaikaisia tutkimustuloksia ja suosituksia.

[Lue Sokran tutkimusviesti 1/2020](#)

Kuusi vinkkiä osallisuuden vahvistamiseksi kunnissa

Sokra-koordinaation tutkija Varpu Wiens ja Pohjois-Suomen aluekoordinaattori Ritva Sauvola analysoivat Pohjois-Pohjanmaalla tehtyjä hyvinvointisuunnitelmia ja erityisesti niissä esitettyjä osallisuutta edistäviä toimia. Analyysin pohjalta he esittävät kunnille kuusi vinkkiä osallisuuden vahvistamiseksi.

[Kuusi vinkkiä osallisuuden vahvistamiseksi kunnissa \(Diak Dialogi 18.12.2019\)](#)

Euroopan sosiaalirahaston alueelliset hankerahoitushaut ovat avoinna Länsi-, Itä- ja Pohjois-Suomessa

Hankerahoitushaut ovat avoinna Euroopan sosiaalirahaston toimintalinjalla 5 (sosiaalinen osallisuus ja köyhyyden torjunta). Itä-Suomen haku on avoinna 14.2.2020, Pohjois-Suomen 25.2.2020 ja Länsi-Suomen 2.3.2020 saakka.

[Hakuajat](#)

Sokran tutkimusviesti 9/2019

Miten yhteiskunnan palvelut tulisi järjestää? Entä mitä demokraattisesti valitun valtuutetun tulisi ottaa huomioon päätöksiä tehdessään? Sokra-koordinaation tutkimusviestissä aiheena palvelujen järjestäminen yhteiskunnassa.

[Lue Sokran tutkimusviesti 9/2019](#)

Osallisuutta päätöksiin -uutiskirje 3/2019

Sokra-koordinaation tuoreimmassa uutiskirjeessä esitellään osallisuutta edistävä hallintomalli.

Hyvinvointiyhteiskunnan ja yksilön kannalta kriittisiä, sote-palvelujen järjestämiseen liittyviä ongelmia ratkoo osallisuutta edistävä hallintomalli, joka painottaa järjestäjien, tuottajien ja kansalaisten yhteistyötä sekä osallisuutta.

- [Osallisuutta päätöksiin 3/2019 -uutiskirje \(Mailchimp\)](#)
- [Lue kaikki Osallisuutta päätöksiin -uutiskirjeet](#)
- [Tilaa kirje \(Eepurl.com\)](#)

Osallisuutta edistävä hallintomalli tukee osallisuustyön johtamista

Monet sosiaali- ja terveyspalvelujen järjestelmätason ongelmien seuraukset kohdistuvat eniten apua tarvitseviin. Sokra-koordinaation kehittämä osallisuutta edistävä hallintomalli tarjoaa tähän ratkaisuja.

Mallin idea on, että palvelun koko elinkaaren ajan kaikki siihen tavalla tai toisella liittyvät ihmiset ovat mukana: palvelun järjestäjät, palvelun tuottajat ja kansalaiset. Hallintomalli mahdollistaa sen, että paljon hoitoa ja tukea tarvitsevat ihmiset voivat osallistua käyttämiensä palvelujen järjestämiseen ja hankintaan – aina uuden palvelun tarpeellisuuden toteutuksesta toteutukseen ja arviointiin.

- [Verkkouutinen: Soten järjestämisen ongelmat kohdistuvat eniten apua tarvitseviin – uusi osallisuutta edistävä hallintomalli tarjoaa ratkaisuja \(19.11.2019\)](#)
- [Mallin kuvaus: Osallisuutta edistävä hallintomalli tukee osallisuustyön johtamista](#)
- [Raportti: Uusi julkinen hallinta, yhteistyö ja osallisuus sosiaali- ja terveyspalvelujen hankinnassa. Tapaustutkimus innovatiivisesta huumehoidon hankinnasta \(THL 2019\)](#)

Mitä sinulle kuuluu?

Sokra-koordinaatiohankkeen Ritva Sauvola ja Varpu Wiens kirjoittavat Reija Paanasen kanssa Lapin kansassa, että jokainen nuori ansaitsee tulla kuulluksi. Aikuisten tehtävä on huomioida nuoren tarpeet.

[Lue kirjoitus Lapin kansasta \(vain tilaajille\)](#)

Vapaaehtoistoimintaa järjestämällä ja tukemalla voidaan lisätä osallisuutta

Meillä kaikilla tulee olla mahdollisuus panostaa yhteiseen hyvään ja saada siitä tunnustusta, olla arvostettu osa yhteisöä ja saada onnistumisen ja merkityksellisyyden kokemuksia. Sokra-koordinaation Vapaaehtoistoiminnan kokonaisuudesta löytyy vapaaehtoistoimintaa järjestäville tahoille ohjeita, joiden avulla osallisuus tulee huomioitua toimintaa suunnitellessa ja järjestäessä.

[Tutustu Vapaaehtoistoiminnan kokonaisuuteen Sokran verkkosivulla](#)

Sokran tutkimusviesti 8/2019

Sokra-koordinaatiohankkeen tuoreimman tutkimusviestin aiheena on vapaaehtoistoiminta. Tutkimusviestistä selviää muun muassa vapaaehtoistoiminnan ajankohtainen tilanne Suomessa.

[Lue Sokran tutkimusviesti 8/2019](#)

Sokran tutkimusviesti 7/2019

Sokran tutkimusviestin 7/2019 aiheina ovat muun muassa yhteisö- ja solidaarisuustaloudet sekä ekososiaaliset innovaatiot.

[Tutkimusviesti 7/2019](#)

Arviointi Euroopan sosiaalirahaston tuesta sosiaaliseen osallisuuteen

Euroopan komissio haluaa kuulla kansalaisten ja sidosryhmien näkemyksiä toimista, joita EU on toteuttanut vuodesta 2014 sosiaalisen osallisuuden edistämiseksi sekä köyhyyden ja kaikenlaisen syrjinnän torjumiseksi.

[Vastaa kyselyyn tästä linkistä \(europa.eu\)](#)

Voisiko osallisuuden tutkimus lisätä ymmärrystä siitä, mitä yhteiskunnassa tapahtuu?

Anna-Maria Isola kirjoittaa blogissaan, että taloudelliseen turvaan liittyvien kysymysten lisäksi on kiinnitettävä huomiota työllisyyden lisäämiseen, opetukseen ja koulutukseen panostamiseen, saavutettavan yhteiskunnan rakentamiseen sekä fyysisesti että sosiaalisesti, vapaaseen sivistystyöhön investoimiseen tai myönteisellä tavalla toteutettuun sosiaalisten sidosten vahvistamiseen omiin juuriin ja kulttuuriin.

[Lue koko artikkeli Sosiaalipoliittisen yhdistyksen sivuilta](#)

Analyysi: Niukkuudesta pyritään pois luopumalla, kekseliäisyydellä ja tsemppaamalla

Varpu Wiens ja Sakari Kainulainen analysoivat Kuntalehdessä Helsingin Sanomien niukkuuskyselyn vastauksia.

[Lue koko analyysi Kuntalehdestä](#)

Osallisuus päihde- ja mielenterveyspalvelujen järjestämisessä ja hankinnoissa 18.11.2019

Seminaari tukee osallisuutta päihde- ja mielenterveyspalvelujen järjestämisessä ja hankinnoissa. Teemaa lähestytään palveluita järjestävien, tuottavien ja käyttävien näkökulmasta. Päivän aikana tarkastellaan myös, mitä merkitsee palvelujen järjestämisen kompleksisuus. Lisäksi tutustutaan mielenterveys- ja päihdepalvelujen järjestämistä ja hankintoja ohjaavaan lainsäädäntöön sekä tutkimustarpeisiin.

[Lisätietoja](#)

Hankekortit

Sokran kokoamien hankekorttien avulla saat nopeasti kattavan yleiskatsauksen eri alueiden ja valtakunnan tason hankkeista. Kortteihin on kuvattu muun muassa hankkeen rahoittaja, toteutunut julkinen rahoitus, hankkeen toteuttajat, varsinaiset kohderyhmät, tavoitteet, tuotokset ja tulokset.

[Tutustu hankekortteihin](#)

Toimintamahdollisuuksien avaruus ja toimijuudet suunnat kuntouttavassa työtoiminnassa

Kuntouttava työtoiminta on hyvää silloin, kun siihen voi osallistua omasta tahdostaan. Osallistujan tulisi voida vaikuttaa siihen, minkälaista toiminta on. Artikkelin ovat kirjoittaneet Helsingin yliopiston Päivi Mäntyneva ja Sokran Anna-Maria Isola.

[Tutustu Januksen artikkeliin](#)

Sokran tutkimusviesti 6/2019: paikalliset identiteetit osallisuuden vahvistajina

Sokran syksyn ensimmäisen tutkimusviestin aiheena on paikallinen identiteetti osallisuuden vahvistajana.

[Sokran tutkimusviesti 6/2019](#)

Kokemusasiantuntijoiden koulutus on kirjavaa ja valmistuneiden tuki paikoin puutteellista

Kokemusasiantuntijoiden kanssa tehtävä yhteistyö eri toimintaympäristöissä on entistä yleisempää. Kokemosaaajille suunnattujen koulutusten sisällöissä ja laajuuksissa on kuitenkin suuria eroja eikä toistaiseksi voida puhua yhteisestä tietoperustasta. Kokemusasiantuntijoiden tehtävät vaihtelevat vapaaehtois- ja vertaistyöstä ammattimaisiin ja palkkaperustaisiin tehtäviin.

- [THL selvitti: Sote-palveluissa toimivien kokemusasiantuntijoiden koulutus on kirjavaa ja valmistuneiden tuki paikoin puutteellista \(Thl.fi 12.8.2019\)](#)
- [Julkaisu: Kokemusasiantuntijuus Suomessa \(THL 2019, Julkari.fi\)](#)

Köyhät naiset toiveikkaampia kuin köyhät miehet

Sokran ja THL:n Tasa-arvotiedon keskuksen tuoreen tutkimuksen mukaan köyhät miehet eivät katso niin pitkälle tulevaisuuteen kuin köyhät naiset. Naisilla on miehiä enemmän keinoja rakentaa omanarvontunnetta taloudellisesta tilanteestaan riippumatta.

- [Study: Poor women are more hopeful than poor men \(EurekAlert news release 8.7.2019\)](#)
- [Gendered Experiences of Poverty and Recognition in the Finnish Welfare State \(NORA Journal, Tandfonline.com\)](#)
- [Tutkimus: Köyhät naiset ovat toiveikkaampia kuin köyhät miehet \(Kaleva 5.7.2019\)](#)

Onnistunut suunnitteluprosessi on avain vaikuttavaan hanketoimintaan

Poimi talteen Sokran Ritva Sauvolan ja Tolppa-hankkeen Kari Sorosen vinkit onnistuneeseen hankkeen suunnitteluprosessiin.

[Hyvä hankesuunnitelma kypsyy avoimessa ilmapiirissä \(Dialogi\)](#)

Tunteet ja luovuus avaavat mahdollisuuksia nuorille

Sokran Sakari Kainulainen kirjoittaa yhdessä Kierto-hankkeen Maiju Tiitton ja Maiju Pääkkösen kanssa Kuntalehdessä, että nuorille tarjottavat vaihtoehdot perustuvat usein järkisyihin. Joskus on kuitenkin hyvä lähteä liikkeelle tunteesta ja pohtia vasta sen jälkeen rationaalisia vaihtoehtoja.

[Sokran kolumni: Tunteet ja luovuus avaavat mahdollisuuksia nuorille \(Kuntalehti\)](#)

Osallisuutta päätöksiin 2/2019 -uutiskirje

Tuoreimmassa Osallisuutta päätöksiin -uutiskirjeessä esitetään ratkaisuja pitkään työttömänä olleiden työllistymisen tueksi. Lue työllistymisen tukeen liittyvistä sudenkuopista ja tutustu ratkaisuihin, joilla ne ylitetään.

- [Osallisuutta päätöksiin 2/2019 -uutiskirje \(Mailch.imp\)](#)
- [Lue kaikki Osallisuutta päätöksiin -uutiskirjeet](#)
- [Tilaa kirje \(Eepurl.com\)](#)

Osallisuus vahvasti esillä hallitusohjelmassa

Osallisuutta lähestytään uudessa hallitusohjelmassa tuoreella tavalla ja tavoitteiden tasolla osallisuus huomioidaan hyvin – sen sijaan konkreettisten keinojen kuvauksissa ja aikatauluissa on vielä kehitettävää.

[Tutustu Sokran katsaukseen hallitusohjelman osallisuutta lisäävistä toimista](#)

Sokran tutkimusviesti 5/2019

Kevään viimeisessä Sokran tutkimusviestissä 5/2019 paneudutaan osallisuuden kokemukseen, joka rakentuu pienistä palasista. Seuraava tutkimusviesti ilmestyy syksyllä.

[Sokran tutkimusviesti 5/2019](#)

Köyhän lapsen elämä on pienestä kiinni

Positiivinen erityiskohtelu ja panostaminen tiettyihin asuinalueisiin tasaavat lasten lähtökohtia ja vähentävät eriytymistä. "Muuten voi tapahtua koulupakoa, jolloin varakkaammat vanhemmat muuttavat parempien koulujen alueille", sanoo Sokra-hankkeen tutkimuspäällikkö Anna-Maria Isola Sosiaali- ja terveystieteiden tutkimuskeskuksen verkkosivuilla julkaistussa haastattelussa.

[Lue haastattelu Kansallisen lapsistrategian artikkelisarjassa \(Stm.fi 5.6.2019\)](#)

Pelejä ja pelinkehittämistä voi hyödyntää myös sosiaalityössä

Pelilliset ja leikilliset menetelmät mahdollistavat sosiaalityön ammattilaisen ja asiakkaan tasa-arvoisemman kohtaamisen ja luovat rennompaa ja turvallisempaa ilmapiiriä, mikä helpottaa osallistumista. Tutustu sosiaalityön ammattilaisille suunnattuun tietopakettiin, joka on koottu yhdessä Pääkaupunkiseudun PRO SOS -hankkeen kanssa.

- [Lue THL-verkkouutinen \(5.6.2019\)](#)
- [Tietopaketti: Pelillisyyden hyödyntäminen sosiaalityössä](#)

Pieksämäen tutkijaseminaari 23.–24.5.2019

Huono-osaisuustutkimuksen seminaaripäivillä tarjoillaan monipuolinen kattaus ajankohtaista tutkimustietoa huono-osaisuudesta ja hyvinvoinnista sekä eriarvoisuuden vähentämiseen tähtäävistä toimenpiteistä ja niiden vaikuttavuudesta. Kaksipäiväisen tilaisuuden järjestävät Itä-Suomen yliopiston Kuopion hyvinvointitutkimuskeskus KWRC, Diakonia-ammattikorkeakoulu sekä Sosiaalisen osallisuuden edistämisen koordinaatiohanke – Sokra.

[Tutkimusseminaari suomalaisesta köyhyydestä ja huono-osaisuudesta \(Epressi.com\)](#)

Analyysi: Niukkuuden noidankehä nostaa esiin palveluiden kehittämistarpeet Itä- ja Pohjois-Suomessa

Sokran asiantuntijat kuvaavat Kuntalehdessä julkaistussa analyysissä köyhyydestä kärsivien ihmisten elämäntilanteita Itä- ja Pohjois-Suomessa. Analyysin aineisto muodostuu Helsingin Sanomien niukkuuskyselyn vastauksista, joista 742 saatiin Itä- ja Pohjois-Suomesta.

Kertomukset taloudellisen niukkuuden moniolotteisista vaikutuksista tuovat näkökulmia keskusteluun pärjäämisestä, auttamisen mahdollisuuksista ja ymmärryksestä.

[Analyysi: Niukkuuden noidankehä nostaa esiin palveluiden kehittämistarpeet Itä- ja Pohjois-Suomessa \(Kuntalehti 6.5.2019\)](#)

Sokran tutkimusviesti 4/2019

Tutkimusviestissä tartutaan pitkäaikaissairaiden käsityksiin sairauden vaikutuksesta vapauteen ja vapaa-ajanviettoon sekä kustannuksiin, joita pitkäaikaissairaudesta koituu.

[Sokran tutkimusviesti 4/2019](#)

Sokran tutkimusviesti 3/2019

Sokran tutkijat kokoavat Sokran tutkimusviestiin tuoreimpia osallisuustutkimuksen tuloksia niin meiltä kuin maailmalta. Tuoreimmassa tutkimusviestissä otetaan kantaa kombityöläisten sosiaaliturvan kehittämisen puolesta ja esitetään suosituksia perusturvan uudistamiseksi.

[Sokran tutkimusviesti 3/2019](#)

Seminaarin materiaalit

Osallisuuden edistäminen ESR+-hankekaudella 2021–2027- seminaarissa käytiin tärkeää keskustelua siitä, millaisilla EU-hankkeilla köyhyyttä ja syrjäytymistä tulisi torjua ja osallisuutta edistää vuosina 2021–2027. Katso kiinnostavat puheenvuorot ja paneelit videotallenteina tapahtuman verkkosivulla:

[Osallistu ja osallista! Osallisuuden edistäminen ESR+-hankekaudella 2021–2027](#)

Blogi: Huomioita nuorten hyvinvoinnista

Nuorten hyvinvointi on monen tekijän summa. Palveluiden lisäksi tarvitaan myös tiloja, joissa nuori hyväksyy omansa itsensä, kirjoittaa Sokran tutkija Varpu Wiens tuoreessa blogissa.

[Huomioita nuorten hyvinvoinnista \(Blogi, Dialogimedia, 18.3.2019\)](#)

Blogi: Nämä 10 väittämää kertovat, kuinka osallinen olet

Sokran kehittämällä osallisuusindikaattorilla voidaan mitata osallisuuden kokemusta ja tutkia osallisuuden kokemuksen yhteyttä hyvinvointiin ja terveyteen. Alustavien tulosten mukaan osallisuuden kokemus on vahvasti yhteydessä sosioekonomisiin tekijöihin, kuten köyhyyskokemuksiin, koulutukseen ja työmarkkina-asemaan.

[THL-blogi: Nämä 10 väittämää kertovat, kuinka osallinen olet \(12.3.2019\)](#)

Sokran tutkimusviesti 2/2019

Tutkimusviestistä löydät muun muassa osallisuuden edistäjiä kiinnostavat tulokset Suomalaisten hyvinvointi 2018 -teoksesta ja tuoreita tuloksia Sokran osallisuusindikaattorista.

[Sokran tutkimusviesti 2/2019](#)

Hankekorttien avulla saat yleiskatsauksen Euroopan sosiaalirahaston osallisuushankkeista

Sokra-koordinaatio kokoaa päättyneistä ESR toimintalinja 5 hankkeista hankekortit sitä mukaan, kuin hankkeiden loppuraportoinnit valmistuvat. Kortteihin on kuvattu muun muassa hankkeen rahoitus, toteuttajat, kohderyhmät, tavoitteet, tuotokset ja tulokset.

[Hankekortit](#)

Sokran tutkimusviesti 1/2019: nuorten osallisuus ja hyvinvointi

Sokran vuoden ensimmäisen tutkimusviestin 1/2019 aiheina ovat muun muassa nuorten ohjautuminen oikeisiin palveluihin, pohjoissuomalaisten tyttöjen hyvinvointi ja nuoret esittämässä ratkaisuja nuorten tuen tarpeisiin.

[Sokran tutkimusviesti](#)

Ota kantaa osallisuuden edistämiseen ja köyhyyden torjuntaan EU:n ohjelmakaudella 2021–2027

Otakantaa.fi -palvelussa kerätään 7.–18.1.2019 välisenä aikana Työ- ja elinkeinoministeriön johdolla tietoa keskeisimmistä haasteista tulevalla EU:n ohjelmakaudella. Erityisesti vastaukset kysymykseen ”Mielestäsi keskeisimmät haasteet sosiaalisen osallisuuden edistämässä ja köyhyyden torjumisessa?” antavat tietopohjaa tulevan rahoituskauden neuvotteluihin Euroopan sosiaalirahaston toimintalinja 5:n näkökulmasta.

[Otakantaa.fi: Tulevan EU:n ohjelmakauden rakennerahasto-ohjelman valmistelu / Mitkä keskeisimmät haasteet 2021–2027?](#)

Etelän ja lännen aluekoordinaatiossa muutoksia 2019

Sokran aluekoordinaattori Veera Laurila siirtyy työkiertoon THL:n toiseen kehittämishankkeeseen tammikuussa 2019. Laurila on vastannut Etelä-Suomen sekä Keski- ja Länsi-Suomen hankkeista. Hän palaa takaisin koordinaattorin toimeen joulukuussa 2019.

Tanja Hirschovits-Gerz jatkaa Sokran aluekoordinaattorina vuoden 2019 alusta ja hänelle kuuluu jatkossa Etelä-Suomen sekä Keski- ja Länsi-Suomen hankekoordinointi. Hirschovits-Gerzin toimipiste on Tampereella ja yhteystiedot ovat ennallaan. Myös Laurilan tavoittaa ensi vuonna tutuista yhteystiedoista.

[Aluekoordinaattorit](#)

Kokonaisvaltaista tukea tarjoava valmennuspaja ohjaa nuoret oikeisiin sosiaali- ja terveyspalveluihin

Anne Surakka ja Reija Paananen arvioivat Sokran tuoreessa tutkimuksessa kokonaisvaltaisen valmennuspajan, nuoren taustan ja valmennuspajakson ajoittumisen vaikutusta nuorten sosiaali- ja terveyspalveluiden käyttöön. Lisäksi tutkimuksessa arvioidaan valmennuspajatoiminnan taloudellisia seurauksia palvelujen käytön näkökulmasta.

[Tiedote 19.12.2018 \(Diak.fi\)](#)

Kokemusosaamisen hyödyntäminen vahvistaa osallisuutta

Sairauden tai haastavan elämäntilanteen kokeneen ihmisen tietotaitoa kannattaa hyödyntää ammattilaistiedon rinnalla. Kokemusosaaja- ja kokemusasiantuntijatoiminnassa oman kokemuksen voi mielekkäällä tavalla kääntää muiden hyödyksi ja samalla omat vaikuttamistaidot, itsevarmuus ja pystyvyys vahvistuvat.

[Osallisuuden edistämisen malli: Kokemusosaaminen](#)

Hankerahoitusta haettavana Itä-, Länsi- ja Pohjois-Suomessa

European sosiaalirahaston toimintalinja 5:n (sosiaalinen osallisuus ja köyhyyden torjunta) hankerahoitushaku on avoinna Itä-Suomessa 15.2.2019, Pohjois-Suomessa 1.3.2019 ja Länsi-Suomessa 4.3.2019 saakka.

Sokra-koordinaatio järjestää Itä- ja Pohjois-Suomen hankehankijoille etätyöpajoja tammikuussa 2019. Keski-Suomen ELY-keskus järjestää hanketyöpajoja Länsi-Suomen hankehakijoille.

[Hakuajat](#)

Sokran tutkimusviesti 7/2018

Sokra-koordinaation vuoden viimeisen tutkimusviestin teemana on kokemusosaamisen hyödyntäminen, vertaistoiminta ja vapaaehtoistyön tukeminen. Tutkimusviesti kokoaa tuoreimpia osallisuustutkimuksen tuloksia napakkaan muotoon.

[Sokran tutkimusviesti](#)

Väitös: Vuodenaikojen vaihtelu ja luonto vaikuttavat pohjoissuomalaisten nuorten tyttöjen hyvinvointiin

Ympäristön osallistava vaikutus ja vuodenaikojen vaihtelu ovat merkittäviä tekijöitä pohjoissuomalaisten nuorten tyttöjen hyvinvoinnissa, selviää Sokra-koordinaation tutkija Varpu Wiensin (Diakonia-ammattikorkeakoulu) väitöstutkimuksesta, johon osallistui yhteensä 153 Lapin maakunnassa asuvaa 13–16-vuotiasta tyttöä.

Tuloksia voidaan hyödyntää laaja-alaisesti ja moniammatillisesti hoitotyössä, jossa edistetään nuorten tyttöjen hyvinvointia.

[Väitöstiedote: Pohjoissuomalaisten nuorten tyttöjen hyvinvointi – hypoteettinen malli \(Oulun yliopisto\)](#)

Osallisuushankkeet mediassa

Päivitimme listaa Euroopan sosiaalirahaston toimintalinja 5:n hankkeiden mediaosumista. Käy katsomassa, mitä kaikkea osallisuushankkeista on kirjoitettu viime vuosina.

[Toimintalinjan 5 hankkeet mediassa](#)

Työelämän ulkopuolella olevien mahdollisuuksia joustavaan työntekoon voidaan lisätä paikallisesti

Työttömien ja työelämän ulkopuolella olevien tulisi voida hankkia lisäansioita esimerkiksi keikkatöillä tai pienimuotoisella yrittämisellä ilman pelkoa sosiaaliturvan katkoksista. Uusia mahdollisuuksia ansiotulojen hankkimiseen voidaan luoda paikallisesti monin eri tavoin.

- [THL-uutinen: Työelämän ulkopuolella olevien mahdollisuuksia joustavaan työntekoon voidaan lisätä paikallisesti – kokosimme listan keinoja \(15.11.2018\)](#)
- [Osallisuuden edistämisen malli: Lisää ansaitsemisen mahdollisuuksia työttömille ja työelämän ulkopuolella oleville](#)

Tutkittua tietoa osallisuudesta – Sokran tutkimusviesti 6/2018

Sokran tutkimusviesti kokoaa yhteen osallisuustutkimuksen tuoreimpia tuloksia. Tällä kertaa tutkimusviestin aiheina ovat muun muassa työelämän ulkopuolella olevien ansaitsemisen mahdollisuuksien lisääminen, vaikeasti työllistyvien palveluiden yhteensovittaminen, digitaalisten palvelujen arviointi ja syrjäkylien nuoret.

[Sokran tutkimusviesti](#)

Iso kiitos hankekyselyyn vastanneille!

Syyskuussa järjestetyn hankekyselyn perusteella 86 prosenttia Euroopan sosiaalirahaston toimintalinja 5:n hankkeista toteuttaa täysin uudenlaista toimintaa. Yleisimpiä yhteistyökumppaneita ovat kunnat ja kolmannen sektorin toimijat. Valtaosa hankkeista toimii ”asiakaspinnassa” ja lähes kaikissa osallistujat ovat voineet vaikuttaa hankkeen sisältöön.

Tulevan rakennerahastokauden 2021–2027 ohjelman sisällöksi toivotaan erityisesti osallisuuden ja työllisyyden edistämistä. Myös erilaisten palvelujen ja toimijoiden yhteistyö ja verkottuminen saivat paljon kannatusta.

[Lue hankekyselyn tuloksista kertova Facebook-päivitys](#)

Uusi opas: luovuus osallisuuden tukena

Odottamattomia aarteita -oppaan ohjeita voi soveltaa sosiaali-, terveys-, ja kasvatustieteiden ryhmätoiminnassa. Ohjeissa hyödynnetään tarinoita, kuvia, musiikkia, liikkumista, leikkiä, sanoja, mielikuvia, kekseliäisyyttä, kuuntelua ja ryhmän yhteisen innostuksen löytämistä. Julkaisun on tuottanut Sosiaalisen kuntoutuksen valtakunnallinen kehittämishanke (SOSKU) ja kirjoittajajoukossa on mukana Sokra-hankkeen tutkimuspäällikkö Anna-Maria Isola.

[Odottamattomia aarteita : Ilmaisua, leikkisyyttä ja luovaa toimintaa ryhmässä \(Thesus.fi\)](#)

Kokemusosaamisen hyödyntäminen palveluiden kehittämisessä

Kokemusosaamista hyödynnetään yhä enemmän sosiaali- ja terveysalan palveluissa. ”Silti kenttä on vielä villi”, sanoo Sokra-hankkeen asiantuntija Tanja Hirschovits-Gerz Yle Uutisten haastattelussa. Yle on koonnut pitkään juttuunsa paljon tietoa ja neljän kokemusasiantuntijan haastattelut.

[Alkoholisti, maahanmuuttaja, raiskattu ja perheeseensä väsynyt – kokemusasiantuntija maksaa osaamisestaan kovan hinnan \(Yle Uutiset 25.9.2018\)](#)

Kuntalehden blogi: Talousnäkökulma huono-osaisuutta vähentäviin hankkeisiin

Huono-osaisuutta tulisi tarkastella useista näkökulmista, yksilön, yhteisön ja palvelujärjestelmälle tulevien vaikutusten ja kustannusten näkökulmasta, kirjoittaa Sokran Itä-Suomen aluekoordinaattori Marjo Pulliainen Kuntalehden blogissa. [Sokran blogi: Talousnäkökulma huono-osaisuutta vähentäviin hankkeisiin \(Kuntalehti.fi 3.9.2018\)](#)

Blogi: Yksinäisyyden kokemukset ovat työelämän ulkopuolella yleisiä

Lähes joka neljäs työelämän ulkopuolella oleva tuntee itsensä yksinäiseksi jatkuvasti tai melko usein, käy ilmi Sokra-hankkeen kyselytutkimuksesta. Yksinäisyyden kokemuksia voidaan vähentää tarjoamalla tiloja ja tilanteita yhdessä toimimiselle.

[Työelämän ulkopuolella olevat tuntevat yksinäisyyttä selvästi muita useammin \(THL-blogi 23.8.2018\)](#)

Sokran tutkimusviesti 5/2018

Työelämän ulkopuolella olevat ovat muita innottomampia äänestämään, mutta suhteellisen moni osallistuu aktiivisesti järjestötoimintaan. Sokran kevätkauden viimeisen tutkimusviestin teemana on vaikuttaminen ja osallistuminen.

[Sokran tutkimusviesti](#)

Tuore tutkimus: Työelämän ulkopuolella olevilla vakava psyykinen kuormittuneisuus on jopa kolme kertaa yleisempää kuin koko väestössä

Ensimmäiset tulokset on julkaistu Sokra-hankkeen kyselytutkimuksesta, jossa selvitettiin työelämän ulkopuolella olevien kokemaa osallisuutta ja hyvinvointia. Tulosten mukaan työelämän ulkopuolella olevilla on usein riittämätön toimeentulo ja vaikeuksia perustarpeiden tyydyttämisessä. Psyykinen kuormittuneisuus sekä kokemukset huonosta terveydestä, yksinäisyydestä ja heikosta elämänlaadusta olivat vastaajien keskuudessa yllättävän yleisiä.

- [Tiedote: Työelämän ulkopuolella olevilla vakava psyykinen kuormittuneisuus on jopa kolme kertaa yleisempää kuin koko väestössä](#)
- [Julkaisu: Työelämän ulkopuolella olevien osallisuus ja hyvinvointi. Kyselytutkimuksen tuloksia \(THL 2018, Julkari.fi\)](#)

Sokran aluekoordinointia yhdistetään loppuvuodeksi

Sokran Keski- ja Länsi-Suomen aluekoordinaattori Tanja Hirschovits-Gerz siirtyy työkiertoon THL:n asiakasosallisuuden kehittämisen pariin 1.6.–31.12.2018. Hän palaa takaisin koordinaattorin toimeen tammikuussa 2019. Tanjan poissaolon ajan Keski- ja Länsi-Suomen hankekoordinointia hoitaa Veera Laurila. Veeran vastuulla ovat myös eteläisten maakuntien osallisuushankkeet. Kapulanvaihto sujuu joustavasti, sillä Tanja ja Veera ovat työskennelleet pitkään yhdessä. Veeran toimipiste on Turku, josta käsin matkustaminen eri puolille alueita on tarpeen vaatiessa mahdollista. Veeran ja Tanjan yhteystiedot säilyvät ennallaan.

Blogi: Eriarvoisuustyöryhmä yrittää vähentää rakenteellista eriarvoisuutta yksilöiden osallisuutta lisäämällä

Juho Saaren eriarvoisuustyöryhmä yrittää vähentää rakenteellista eriarvoisuutta yksilöiden osallisuutta lisäämällä, kirjoittaa Sokran tutkija Marko Nousiainen THL-blogissa. "Ehdotuksissa on kollektiivisempiakin toimenpiteitä, kuten ehdotus osallistavien yhteisöjen tukemisesta, mutta silloinkin osallistumisen arvo nähdään huono-osaisten toimintakyvyn ylläpitämisessä sen sijaan, että osallistuminen olisi itsessään arvokasta, tuottaisi arvoa koko yhteisölle tai rakentaisi yhteyksiä huono- ja parempiosaisten välille", Nousiainen sanoo.

[Lue blogi: Eriarvoisuustyöryhmä yrittää vähentää rakenteellista eriarvoisuutta yksilöiden osallisuutta lisäämällä](#)

TERVE-SOS-palkinnon voitto Pudasjärvellä kehitetylle Ryhmätyöllistämisen mallille

Vuoden 2018 TERVE-SOS-palkinnon on voittanut Pudasjärven Laavu-hankkeessa kehitetty **Ryhmätyöllistämisen avulla elinvoimaa kyliin** -toimintamalli.

Ryhmätyöllistämisen toimintamallissa kyläyhdistykset työllistävät alueen pitkäaikaistyöttömiä ryhmänä. Ryhmä tarjoaa erilaisia palveluja kuntalaisille tai kyläläisille sekä kunnostaa kylätaloja ja ympäristöä. Palkintoperusteiden mukaan malli on onnistunut lisäämään vaikeassa työmarkkinatilanteessa olevien ihmisten osallisuutta. Heille on luotu mahdollisuus liittyä ryhmään ja osallistua paikallisyhteisön toimintaan omien vahvuksiensa mukaan.

Ryhmätyöllistämisen malli ja yleisöäänestyksen voittanut Naapuriäidit-toiminta ovat molemmat ESR-kehittämistyön tuloksia.

[Vuoden 2018 TERVE-SOS-palkinto Pudasjärvelle](#)

Kulttuuri ja osallisuus – kotimaisten hankkeiden onnistumiset esimerkkeinä Eurooppaan

Vuosi 2018 on kulttuuriperinnön eurooppalainen teemavuosi. Euroopan komissio käy vuoropuhelua kulttuurialan toimijoiden kanssa Voices of Culture -toimintamallin avulla.

Brysselissä järjestettiin 17.-18.4.2018 osallisuutta ja kulttuuritoimintaa käsittelevä Voices of Culture – asiantuntijatapaaminen. Koolla oli 35 alan toimijaa ympäri Eurooppaa. Suomesta mukaan oli kutsuttu Sokran aluekoordinaattori Veera Laurilan lisäksi kolme muuta kulttuurihyvinvoinnin edistäjää. Tapaaminen oli puolentoista päivän aivoriini, jonka pohjalta laaditaan raportti toimintasuosituksineen. Raportti luovutetaan Euroopan komissiolle syyskuussa ja se tulee luettavaksi myös verkkoon. Ryhmän kokoamassa lausunnossa esitellään kulttuuriperustaisin menetelmin toteutettua moniammatillista osallisuustyötä. Mukaan nostetaan tapausesimerkkejä mm. suomalaisista ESR-rahoitteisista hankkeista.

[Culture for social inclusion – Partnering with other sectors \(Voiceofculture.eu\)](#)

Nuorten koulupudokkuus vähenee Pohjois-Suomessa

Koulutuksen ulkopuolelle jää yhä harvempi nuori, myös Pohjois-Suomessa. Erityisen paljon koulupudokkuus on vähentynyt Pohjois-Pohjanmaalla, kertoo Sokran asiantuntija Sakari Kainulainen Kuntalehdessä.

[Lue juttu Kuntalehdestä](#)

Osallisuustutkimuksen tuoreimmat – Sokran tutkimusviesti 3/2018

Sokra-hankkeen tutkimusviesti kokoaa yhteen osallisuustutkimuksen tuoreimmat tulokset. Maaliskuun tutkimusviestin aiheina ovat lasten käytöshäiriöt ja varhainen tuki vanhemmille, kulttuuriluotsit sekä sosiaalisesti kestävä kaupunkipolitiikka.

[Sokran tutkimusviesti](#)

Osallisuus kuuluu kaikille: Innokylän innovaatiokatsaus

Osallisuus kuuluu kaikille: Innokylän innovaatiokatsaus (THL, 2018) tarjoaa käytännönläheisiä keinoja asukkaiden ja asiakkaiden osallisuuden edistämiseen.

Innovaatiokatsaus analysoi lähes 70 konkreettista, kentällä kehitettyä ja kokeiltua osallisuuden edistämisen toimintamallia. ESR-hankkeiden kehittämistyö ja heikoimmassa asemassa olevien osallisuuden edistäminen ovat vahvasti esillä.

Julkaisu on vapaasti luettavissa Julkari.fi-verkkopalvelussa.

- [Osallisuus kuuluu kaikille: Innokylän innovaatiokatsaus \(THL 2018, Julkari.fi\)](#)

Sokra julkaisi suosituksen aktiivoinnin toteuttamiseen

Nykyisessä aktivointia koskevassa lainsäädännössä on kohtia, jotka uhkaavat heikentää erityisesti pitkään työttömänä olleiden osallisuutta. Valmisteilla on myös laki omaehtoisesta työnhausta ("aktiivimalli 2"). Sosiaalisen osallisuuden edistämisen koordinaatiohanke – Sokra on laatinut viiden kohdan suosituksen siitä, miten aktivointi tulisi toteuttaa, jotta se lisäisi työttömien osallisuutta.

[Näin aktivointi lisäisi työttömien osallisuutta – 5 ehdotusta](#)

Podcast: Lisääkö kuntouttava työtoiminta osallisuutta?

Pitävätkö kuntouttavaan työtoimintaan osallistuneet työttömät toimintaa mielekkäänä? Mitkä seikat lisäävät pitkään työttömänä olleiden yhteiskunnallista osallisuutta, mitkä taas pitävät ihmistä kiinni työttömyyden kehässä? Kuuntele Päivi Mäntynevan ja Anna-Maria Isolan haastattelu Yhteiskuntapolitiikka-lehden nettiradiossa. Keskustelu pohjautuu Mäntynevan ja Heikki Hiilamon tuoreeseen tutkimukseen.

- [Podcast: Onko kuntouttava työtoiminta mielekäs? Lisääntyykö työttömien osallisuus? \(yplehti.fi\)](#)
- [Mäntyneva & Hiilamo: Osallisuuden ja osattomuuden dynamiikka työtoiminnassa \(YP 1/2018\)](#)

Sokran tapahtumien esitykset verkossa

Alkuvuoden tapahtumissa on kuultu paljon kiinnostavaa ja tärkeää asiaa heikoimmassa asemassa olevien osallisuuden edistämisestä. Tutustu tapahtumien esityksiin jälkikäteen.

- **8.2.2018** Kunnat, maakunnat ja palvelut ovat muutoksessa. Kuinka käy heikoimmassa asemassa olevien? -seminaari
- **25.1.2018** Osallistu ja osallista! Osallisuutta eurooppalaisella yhteistyöllä -seminaari
- **24.1.2018** Osallisuuden palaset -työkokous

[Tapahtumien ppt-esitykset ja videot Esitykset-sivulla](#)

Osallisuustutkijat mediassa

Sokra-hankkeen tutkijat ovat olleet näkyvästi esillä mediassa. Katso ja kuuntele ohjelmat.

- [Nuorten köyhyys ja sen vaikutukset aikuisuuteen. Reija Paananen Ylen aamu-tv:ssä \(Yle TV 1 4.12.2017\)](#)
- [Hurstin itsenäisyyspäivän vastaanotto Hakaniemessä. Lars Leemann Yle Newsin haastateltavana \(Yle News Facebook-live 5.12.2017\)](#)
- [Köyhystutkija, miten köyhäksi tullaan? Anna-Maria Isola Kysy mitä vaan -ohjelmassa \(Yle Puhe 7.12.2017\)](#)

Mitä osallisuus on? Uusi julkaisu heikoimmassa asemassa olevien osallisuuden lisäämiseen

Mitä osallisuus on? (2017) julkaistaan tiistaina 17.10.2017 Kuntaliiton Demokratiapäivässä. Julkaisu on vapaasti luettavissa Julkari.fi-verkkopalvelussa.

[Mitä osallisuus on? Osallisuuden viitekehystä rakentamassa \(THL 2017, Julkari.fi\)](#)

Palvelumuotoilu ja tuotteistaminen kehittämistyön tukena

Sokran tuottama Palveluista tuotteeksi -käsikirja tukee kehittämistyön tulosten juurruttamista osaksi palvelujärjestelmää. Tutustu käsikirjaan ja tulosta Lean Canvas -taulukko käyttöösi.

[Palvelusta tuotteeksi](#)

Nuorten osallisuutta ja toimijuutta voi tukea ilman jätti-investointeja

Sokran tutkijoiden Anne Surakan, Virpi Kuvaja-Köllnerin ja Reija Paanasen tuore tutkimus "Valmennuspaja Mahiksen vaikutusten ja kustannusten tarkastelua" julkistettiin Kuntamarkkinoilla.

- [Tiedote Epressissä](#)
- [Valmennuspaja Mahiksen vaikutusten ja kustannusten tarkastelua \(Diak 2017, Thesus.fi\)](#)

Miten nousukausi kohtelee köyhää?

Onko köyhällä mahdollisuutta näyttää omaa osaamistaan ja olla toimija? Sokran tutkija Anna-Maria Isola, johtava diakonianviranhaltija Tuula Mäkinen sekä diakoniajohtaja Jarmo Kökkö keskustelivat suomalaisesta köyhyydestä ja diakoniatyöstä Yle Radio 1:n Horisontti-ohjelmassa sunnuntaina 20.8.2017.

[Horisontti-ohjelma Yle Areenassa](#)

Hanketyö näkyväksi Eurooppa-päivänä

EU-hankkeiden toivotaan näkyvän komeasti kaikkialla EU:ssa erityisesti Eurooppa-päivänä 9.5.2017. Lähde mukaan Europe in my Region -kampanjaan ja kutsu yleisö tutustumaan hankkeeseesi. Avointen ovien lisäksi päivään voit toteuttaa Facebook-kampanjan, seminaarin tai osallistua muulla, sopivalla tavalla. Tavallista näkyvämpi toiminta saa mielellään jatkua Eurooppa-päivän jälkeenkin.

Sivustolta löydät materiaalia tapahtumasi markkinoimiseen ja sivuston kartalle merkitään kampanjaan osallistuvat hankkeet. Tällä hetkellä kartalla on 14 suomalaista hanketta, lisää tarvitaan. Europe in My Region -kampanjaan sisältyy lisäksi peli "project hunt", bloggauskilpailu ja valokuvakilpailu. Tarkemmat tiedot julkaistaan sivustolla huhtikuun loppupuolella.

[Europe in my Region -verkkosivusto 2017](#)

Tuoretta osallisuustutkimusta

Sokran tutkijat kirjoittavat sosiaalisen kuntoutuksen vaikeudesta ja palvelu-uudistuksesta THL-blogissa.

- [Uskallatko sanoa ääneen: sosiaalinen kuntoutus \(THL-blogi\)](#)

Tule mukaamme Sitoumus 2050:een

Sokra kannustaa toimintalinjan 5 hankkeita sitoutumaan eriarvoisuuden kaventamisen puolesta. Tekemäsi osallisuustyö kestävän kehityksen hengessä riittää, voit liittyä sitoumukseen alla. Raportoimme saavutuksistamme Kestävän kehityksen toimikunnalle vuosittain.

- [Sokran ja toimintalinjan 5 hankkeiden sitoumus \(Sitoumus2050.fi\)](#)
- [Sitoumus 2050 -verkkosivusto](#)

Kemissä kuultiin nuorten ääntä

Sokra järjesti luokkaretken Kemi-Tornion alueella toimiviin toimintalinja 5:n nuorisohankkeisiin. Luokkaretken tavoitteena oli saada kunnan päättäjät ja esimerkiksi työvoimahallinto tutustumaan järjestöjen arvokkaaseen työhön nuorisopalveluiden tuottajana.

[Kuule nuoria - Kemin kiertoajelu 14.3.2017 \(SlideShare.net\)](#)

Puumalan kylätalolla kohdataan ja luodaan hyvää

Miksi kaikkiin suomalaisiin kuntiin kannattaisi perustaa kylätalo? Kuuntele Puumalan klupin vapaaehtoisten podcast-haastattelu.

[Podcast: Puumalan kylätalolla kohdataan ja luodaan hyvää](#)

Osallistu ja osallista! Kestävän hyvinvoinnin seminaari

Kiitos kaikille seminaariin osallistuneille, teitä oli yli 100.

- [Kuuntele Harriet Rabbin haastattelu: Eläin vahvistaa suhdettamme luontoon](#)
- [Osallistu ja osallista! -seminaarit](#)

Sukupuolten tasa-arvo osallisuushankkeissa

– Sokran hankekyselyn tuloksia

Sokra teki hankekyselyn noin kaksi vuotta toimineille toimintalinja 5:n hankkeille, joilta kysyttiin, miten tasa-arvon edistäminen on sujunut. Sukupuolinäkökulman voi huomioida esimerkiksi hankehenkilöstön ja ohjausryhmän kokoonpanossa, hankeviestinnässä ja -toiminnassa, tutkimuksen toteuttamisessa ja tulosten tulkinnessa.

[Tasa-arvo hankkeissa – hankekyselyn tuloksia](#)

Näkökulmia osallisuuden akseleilta

Sokran tutkimustiimi on julkaissut kaksi osallisuutta käsittelevää artikkelia marraskuun Yhteiskuntapolitiikka-lehdessä. **Lars Leemannin** ja **Riitta-Maija Hämäläisen** artikkeli pohtii sosiaalisen osallisuuden käsitteen toimintaa sosiaalipolitiikan ja palvelujen kehityksessä. **Anna-Maria Isolan** artikkelissa puolestaan käydään keskustelua siitä, mitä tarkoittaa osallisuuden edistäminen paikallisesti.

- [Anna-Maria Isola: Autonomia, demokratia ja yhteiset. Osallisuuden paikallinen edistäminen \(Yhteiskuntapolitiikka 5/16\)](#)
- [Lars Leemann & Riitta-Maija Hämäläinen: Asiakasosallisuus, sosiaalinen osallisuus ja matalan kynnyksen palvelut \(Yhteiskuntapolitiikka 5/16\)](#)

"Köyhyyden voi kuulla siinä, minkä ihminen unelmoi itselleen mahdolliseksi"

"Köyhyys on aineellisen ja aineettoman niukkuuden yhteen kietoutumista. Köyhyys on pakottavalta tuntuva elämää, jossa toimijuus supistuu", erikoistutkija **Anna-Maria Isola** THL:n Sokra-hankkeesta sanoo.

[Lue koko juttu MTV:fi:stä](#)

Osallisuus näkyy hallitusohjelmassa

Osallisuus on huomioitu vuoden 2015 hallitusohjelmassa ainakin kohdassa 6. (Hyvinvointi ja terveys, palvelut asiakaslähtöisiksi), jossa kokemusasiantuntijuuden käyttö ja ihmisten osallisuuden vahvistaminen mainitaan tavoitteena.

Kohdassa 4 (Työllisyys ja kilpailukyky: Työllisyysasiat) todetaan, että on tärkeää selvittää, miten työvoimapalveluiden siirto resurssineen vaikeimmin työllistyvien osalta voitaisiin siirtää työssäkäyntialueittain kuntien vastuulle.

Esimerkkinä tästä mainitaan Tanskan malli.

- [Kansainvälinen vertailu työvoimapolitiittisista palveluista \(Tem.fi\)](#)

Päivitetty: 16.4.2024

Tulosta